ತತ್ವಸಾರ – ವೈಕುಂಠ ವರ್ಣನೆ

॥ ಮುಕ್ತಿಸಂಧಿ ॥

ತತ್ವಸಾರದ ಸೊಬಗ ಧರೆಯೊಳು ।
ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುನಿಕುಲ ರತ್ನ ಶ್ರೀಗುರುವಾದಿರಾಜನು ಶ್ರುತಿಪುರಾಣಗಳ
ವೊತ್ತವನು ನೆರೆ ಮಥಿಸಿ ಮೇಲಣ ।
ಮುಕ್ತಿ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಂಗಳ ಅರ್ಥಿಯಿಂದಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಕಥೆ ಕೇಳಿ ಸಜ್ಜನರು ॥

ಇದು ಪುಣ್ಯಕಥೆ ಲೋಕಕ್ಕಿದೆ ಮುಕುತಿಯ ಪಥ ಇದ ಕೇಳುವವನೆ ಕೃತಾರ್ಥ ।
ಇದು ಸರ್ವಸಾಧನ ವಿಧುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತ ಮುದವನೀವುದು ಕೇಳ್ವಜನಕೆ ॥ ೧ ॥

ಮೇಲೆನಿಪ ನಾಟಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಗಂಗಳ ತಾಳಮೇಳದಿ ನಾಲ್ಕುಸಂಧಿ ।
ಶ್ರೀಲೋಲನ ಚರಿತೆ ತತ್ವರಹಸ್ಯದ ಮಾಲೆ ಕೇಳ್ವರಿಗಲಂಕಾರ ॥ ೨ ॥

ಕನ್ನಡಿಯೊಳಿಪ್ಪಂಥ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರ ಮತ ದುನ್ನತ ತತ್ವಸಾರವನು ।
ಕನ್ನಡದಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ ವಾದಿರಾಜಮುನಿಯ ಬಿನ್ನಪವನೆಲ್ಲರು ಮನ್ನಿಪುದು ॥ ೩ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಶ್ಲುಕಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ।
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸರ್ವ ವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ॥

ಪದ : ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಚಂದ್ರವದನ ಶುಕ್ಲವಸನ ಲಕ್ಷ ಶಶಿವರ್ಣ ಪ್ರಸನ್ನ ।
ನಾಲ್ಕುತೋಳಿನ ವಿಷ್ಣು ನಮ್ಮ ವಿಘ್ನಂಗಳ ಗಕ್ಕನೆ ಒರೆಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ॥ ೪ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ನರಂ ಚೈವ ನರೋತ್ತಮಂ ।
ದೇವೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ವ್ಯಾಸಂ ತತೋಜಯಮುದೀರಯೇತ್ ॥

ಪದ : ನರನೆಂದು ಶೇಷನ ಪೆಸರು ನಾರಾಯಣನ ಮೆರೆವ ಮೂಲರೂಪವೆನಿಪ ।
ಗುರುವ್ಯಾಸ ನರೋತ್ತಮ ವಾಯು ದೇವಿಲಕುಮಿ ಸರಸ್ವತಿ ಗ್ರಂಥದೊಡತಿ ಗಡ ॥ ೫ ॥

ಗ್ರಂಥಮಾಡಿದ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುನೀಂದ್ರನ್ನ ವೃಂದಾರಕ ಗುರುವೆಂದೊಂದಿಸಿತು ।
ಇಂದಿರೇಶನೆಂಬ ಮೂಲನಾರಾಯಣನ ಚೆಂದುಳ್ಳ ಪೆಸರೆಂದೊಂದಿಸಿತು ॥ ೬ ॥

ವಾಣಿಯ ಬಲಗೊಂಬೆ ಪ್ರಾಣನಾಥನ ಪಾದಕ್ಕಾನೆರಗುವೆ ರಮೆಯಡಿಗೆ ।
ಆ ನಮಿಸುವೆ ಹಯವದನ ದೇವೋತ್ತಮನ ಮಾನಸದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೆನೆವೆ ॥ ೭ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ವಂದೇ ತದ್ಭಕ್ತ ಪ್ರವರೋ ಹಿ ಯಃ ।
ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಾಖ್ಯೋ ಗುರುಸ್ತಂಚ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ॥
ಏತಾವತಾಲಂ ನನು ಸೂಚಿತೇನ ಗುಣೈರಸಾಮ್ಯೇಽನತಿ ಶಾಯನೋಽಸ್ಯ
ಹಿತ್ವೇತರಾನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಯತೋ ವಿಭೂತಿಃ ಯಸ್ಯಾಂಘ್ರಿರೇಣುಂ ಜುಷತೇನಽಭೀಪ್ಸೋಃ ॥

ಮಿಕ್ಕದೇವರ್ಕಳ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಲಕುಮಿ ಮನ ಉಕ್ಕಿ ಆತಗೆ ಮಾಲೆಯಿಕ್ಕಿದಳು
ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದಲಿ ಲಕುಮಿನರೇಯಣರ್ಗೆರಗಿ ತದ್ಭಕ್ತ ಮಧ್ವಮುನಿಗೆ ಶರಣೆಂಬೆ ॥ ೮ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ತೃತೀಯಮಸ್ಯ ವೃಷಭಸ್ಯ ದೋಹಸೇ ದಶಪ್ರಮತಿಂ ಜನಯಂತ ಯೋಷಣಃ ।
ಯದೀ ಮನು ಪ್ರದಿವೋ ಮಧ್ವ ಆಧವೇ ಮಹಾಸಂತಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಮಥಾಯತಿ ॥

ಸಿರಿಭೂಮಿ ದುರ್ಗೆಯರು ಜ್ಞಾನಾಮೃತವ ಕರೆವರೆ ಗುರು ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರ ಪುಟ್ಟಿಸಿದರು ಗಡ ।
ನರಲೋಕದ ನಾರಿಗೆ ಇವರ ಹೆರುವ ಭಾಗ್ಯ ದೊರಕದೆಂದು ಶ್ರುತಿ ಯೋಷಣಯೆಂದಿತು ॥ ೯ ॥

ದಶಮತಿಯೆಂಬ ಪೆಸರೆಮ್ಮ ಗುರುವರನಿಗೆ ದಶದಿಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾಣಿರೊ ।
ಎಸೆವ ಈ ನಾಮವನಿಮಿಷರೊಳೊಬ್ಬರಿಗಿಲ್ಲ
ಋಷಿಗಿಲ್ಲ ಮಾನಿಸರೊಳಿಲ್ಲ ನಾಮಫಲ ಬಲದಿಂದೆಮ್ಮ ಗುರುವಿಗಿದು ಧರ್ಮ ॥ ೧೦ ॥

ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರೆಂಬ ನಾಮ ನಮ್ಮ ಗುರುವರಗುಂಟು ಉನ್ನತೋಪನಿಷತ್ತು ಸರ್ವವೆಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ
ಪೂರ್ಣವೆಂಬರ್ಥವ ಪೇಳಿತಾಗಿ ದಶಮತಿಯೆಂಬುದನ ಪೇಳುವುದೆ ಮಧ್ವಮುನಿಗಲ್ಲದೆ
ಇನ್ನು ಉತ್ತರೋತ್ತರನೊಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಿಪೇಳ್ವುದೆ ॥ ೧೧ ॥

ಇದು ದೇವರೊಳು ವೃಷಭನಾದ ವಾಯುದೇವರ ಸದುಗುಣವುಳ್ಳ ತೃತೀಯ ರೂಪಗಡ ।
ಬುಧರಿಗೆ ಬೋಧವಿತ್ತು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕುತಿ ಸಂಪದವೀವ ಈ ಗುರುವಿಗಿದಿರಾರವ ॥ ೧೨ ॥

ಮೊದಲದು ಮತಿಯೆಂಬ ಹನುಮಂತರೂಪುಗಡ ಇದಿರಾದ ಪೃತನೆಗೆ ಕ್ಷಯವನಿತ್ತ ।
ಕದನಕರ್ಕಶ ಭೀಮ ದ್ವಿತೀಯಾವತಾರ ಗಡ ತುದಿಯ ರೂಪವಿದೆಂದು ಶ್ರುತಿ ಪೇಳಿತು
ದುರ್ಮತವ ತುಳಿಯಿತು ಕುಮತವನಳಿಯಿತು ॥ ೧೩ ॥

ಸಂತರ್ಮೆಚ್ಚಿ ವಿದ್ವಾನ್ಮಧ್ವ ಉಜ್ಜಭಾರವೆಂಬ ಸಂತೋಷದಿ ನಮ್ಮ ಗುರುವ ಕೊಂಡಾಡಿತು ।
ಇಂತು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶ್ರುತಿ ತುತಿಸಿದ ಮಧ್ವಮುನಿ ಎಂಥಾಗುರುವಾದವ ನೀವೆಲ್ಲ ನೋಡಿರೊ
ಮುಕ್ತಿಯ ಬೇಡಿರೋ ಈ ಮತವ ಪಾಡಿರೋ ॥ ೧೪ ॥

ಮಧ್ವನೆಂಬ ಈ ವಾಯುವೆ ಹೃದ್ಗುಹಾದೊಳಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾರಾಳ್ದ ಹರಿ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಮಥಿಸುವರು ಗಡ ।
ಪೊದ್ದಿ ಇವನ ಪಾದವ ಈಶ ಮೊದಲಾದ ದೇವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರೆಂದು ಶ್ರುತಿ ಕೀರ್ತಿಸಿತು
ಸುಮತವನರ್ಚಿಸಿತು ಜ್ಞಾನದೀಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು ॥ ೧೫ ॥

ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳ ಅರ್ಥಮಥಿಸಿ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಕೃತಿಯನ್ನೆ ನಂಬಿರೊ ನಾವೆಂದುದೆ ತತ್ವ ।
ಮತದ ಹಮ್ಮನವ ಮಾಡದಲೆ ಮೇಲಣ ಸದ್ಗತಿ ಬೇಕೆಂಬುವರೆಲ್ಲರಿದ ಕೇಳಿರೊ
ಎಂದೆಂದು ಪೇಳಿರೊ ಕುಮತಿಯ ಕೀಳಿರೊ ಅಘಂಗಳ ಸೀಳಿರೊ ॥ ೧೬ ॥

ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೆಂಬುವನ ನಾಲಗೆ ಇಲ್ಲವಾಯಿತಲ್ಲ ಇನ್ನೆಂತು ನಮ್ಮ ಕೂಡೆ ನುಡಿವ ।
ಬಲ್ಲವರಿಗಿಂತು ಬೋಧಿಸಿ ಜಗತು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮಧ್ವಮುನಿಗೆಣೆಗಾಣೆ
ಇಂತೆನ್ನದೆ ಮಾಣೆ ಶ್ರೀಹರಿಯಾಣೆ ॥ ೧೭ ॥

ಈಗ ಉಂಟು ಮೇಗಲಜಗದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತು ನಿನಗಾಗದಲ್ಲ ತ್ರಿಕಾಲ ನಿಷೇಧವೆಂಬುವಗೆ ।
ಕಾಗೆಯಂತೆ ಒಂದುಭಾಗದರ್ಧವ ಕಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗವ ಕಾಣದಿರಲು ಕಾಣನೆನ್ನರೆ
ನಿನ್ನಾಧಮನೆನ್ನರೆ ನೋಡು ನೋಡು ಕಣ್ಣಾರೆ ॥ ೧೮ ॥

ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆನೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶದೊಳಕ್ಕು ಈಗ ಇಲ್ಲವೆನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲದೊಳಿಪ್ಪುದು ।
ಎಲ್ಲದೇಶವೆಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಗವಿಲ್ಲವೆನ್ನೆ ಮೊಲ್ಲನ ಕೊಂಬಿನಂತೆ ಕೇಳಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಪೊಕ್ಕು
ಸಲ್ಲದಲ್ಲ ಈ ವಾಕು ಇನ್ನು ಕಲಹ ಸಾಕು ॥ ೧೯ ॥

ಬಲ್ಲವರು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜಗವಿಲ್ಲೆಂಬರ್ಥವನೊಲ್ಲರಲ್ಲ ಶ್ರುತಿಯೊಳು ನಿತ್ಯವೆಂಬ ಪದವ ।
ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ತಂದರೆ ಬಾಯೊಳು ಕಲ್ಲೆ ಬೀಳುವುದಲ್ಲ ಮಿಥ್ಯವೆಂಬ ಪದವ
ತತ್ವವಾದಿಗಾಗದವ ಉನ್ಮತ್ತನೀನೊರೆವಾ ॥ ೨೦ ॥

ದ್ವಾಸುಪರ್ಣವೆಂಬ ವೇದ ಭೇಧವನ್ನೆ ಪೇಳಲು ಸರ್ವೇಶನೆ ನಾನೆಂಬ ಮತದಾಸೆಯೆ ಇಲ್ಲ ।
ಈಶತನ ಪೋದಮೇಲೆ ಆದೀತೆಂಬ ಮಾತು ವಿಚಾರಿ ಸಲೆಕೂಡದು ನಿನಗೋಸುಗ ತನ್ನ
ಈಶತ್ವವನು ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಬಿಡುವನೆ ॥ ೨೧ ॥

ಈ ಶ್ರುತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಈಶತೆಯ ಪೋಕಳಿಸುವಾಸೆ ಬೇಡ ಈಶ ಪೋದಮೇಲೆ ಶ್ರುತಿ ।
ಈಶನೈಕ್ಯ ಪೇಳ್ವುದೆ ಅವನೀಶ ಪುಸಿಮಾತಿನಿಂದ ಹೇಸಿಯಿಂತಕ್ಕು ಅನ್ಯೋನ್ಯಾಶ್ರಯ ಸಿಕ್ಕು
ಸಾಕು ಸಾಕು ನಿನ್ನ ಸೊಕ್ಕು ॥ ೨೨ ॥

ಅಂದು ಭೃಗುಮುನಿ ಬಂದು ಚೆಂದದ ವಕ್ಷವ ಕಾಲಿಂದಲೊದೆಯಲವನ ಕುಂದ ನೋಡದೆ ।
ಇಂದಿರೇಶ ತನ್ನ ಸರ್ವೇಶ್ವರತ್ವವ ರಕ್ಷಿಸಿದ ನೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ ಶ್ರುತಿಯಿಂದ ಹರಿಯ
ತಂದು ತನ್ನಪಕಾರಿಯ ಕುಂದಿಸದೆಂದರಿಯ ॥ ೨೩ ॥

ಕಾಲಿಲ್ಲ ಕೈಗಳಿಲ್ಲ ಕರ್ಣಂಗಳಿಲ್ಲ ಕಂಗಳಿಲ್ಲ ನಾಲಗೆಯಿಲ್ಲವೆನ್ನೆ ನೋವ ಮಾನವ ।
ಈ ಲೋಕದಿ ಚೆಲುವ ಕಾಮನ ಗೆಲುವಾಕಾರದ ಶ್ರೀಲೋಲನ ನಿರಾಕಾರನೆಂದು ಪೇಳ್ವರೆ
ಸಂತರಿದ ಕೇಳ್ವರೇ ಇಂತೆನಲು ಬಾಳ್ವರೆ ॥ ೨೪ ॥

ಗುಣಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತು ನಿನಗೆ ಹೀನವಾದರೆ ಅನಂತನಿಗೀಮಾತನೆನ್ನಬಹುದೆ ।
ಜನರು ಮಾಯಾವಿಯೆಂದು ನಿನ್ನೆನೆಮುನಿವ ಮಾನವ ಸನಕಾದಿಮುನಿಮಾನ್ಯನ ಮಾಯಾವಿ
ಎಂಬರೆ ಬುಧರಿದ ಕೈಗೊಂಬರೆ ಬಾಯೊಳ್ಮಣ್ಣ ತುಂಬರೆ ॥ ೨೫ ॥

ಇಂತ ಪರಮತವೆಂಬ ಕಂತೆಯ ಪರಿದು ಬಲು ಭ್ರಾಂತಿಯ ಬಿಡಿಸಿದ ಗುರು ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ।
ಸಂತತ ನೆನೆದು ಅಂತವಿಲ್ಲದ ಪದವ ಸಂತೋಷತೀರ್ಥರ ಕೃಪೆಯಾಂತೈದುವೆನು
ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾಧವನು ಈವ ಮೋದವನು ॥ ೨೬ ॥

ಹತ್ತು ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕುಲೋಕದ ಜೀವವೊತ್ತವ ತನ್ನ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ
ತತ್ತಸ್ಥಾನದಲಿಟ್ಟ ಸತ್ಯಲೋಕದೊಡೆಯನಡಿಗೆ ಪೊಡಮಡುವೆನು ॥
ಹರಿತತ್ವದ ಬಿತ್ತರದರ್ಥಿಯ ತೋರುತಿರಲಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಪೋಗದಂತೆ ಚಿತ್ತವ ತಿರುಹುತಿರಲಿ
ಮುಕ್ತಿಪಥದತ್ತ ಮನವ ನಡೆಸುತಿರಲಿ ಅರ್ಥಿಯ ಭೃತ್ಯನ ಭಾರ ನಿತ್ಯದಿ ಪೊತ್ತಿರಲಿ ॥ ೨೭ ॥

ರಕ್ಕಸರುಕ್ಕ ತಗ್ಗಿಸಿದಂಗೆ ದಕ್ಷನ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದವಗೆ
ಯಕ್ಷಪತಿಯ ಸಖನೆನಿಪ ಕೈಲಾಸದ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಗಾನು ಕೈಮುಗಿವೆನು ।
ಮುಖ್ಯ ಮನಸ್ತತ್ವಾಭಿಮಾನಿಯಾಗೆ ನೀನು ದುಷ್ಕರ್ಮತತಿ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನೀಗುವೆನು
ಶುಷ್ಕವಾದಿಗಳ ಕಂಡಲ್ಲಿ ನಗುವೆನು ಭಕುತಿ ಪಥವನು ಹಿತವೆಂದು ಬಗೆವೆನು
ನೀನಿತ್ತ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಪೋಗುವೆನು ॥ ೨೮ ॥

ಸಕಲ ಸುರರಂಘ್ರಿಗೆರಗುವೆ ಗುರುಗಳ ವಿಕಸಿತವಾದ ಪಾದಪದುಮವ ನೆನೆದು ।
ನಿಖಿಳಜಗವ ಕಾವ ನಾರಾಯಣನ ಕಥೆಯ ಭಕುತಿಯಿಂದಾನು ಬಣ್ಣಿಪೆನು ।
ಯುಕುತಿ ಕೋವಿದರ ಕುಣಿಸುವೆನು ಅಖಿಲ ಕುಜನರನು ದಣಿಸುವೆನು ।
ಮುಕುತಿಯ ಸುಖವನುಣಿಸುವೆನು ಈ ಖಳರಮತವ ಮಣಿಸುವೆನು ॥ ೨೯ ॥

ಇಂದ್ರನ್ನ ರಾಜ್ಯವ ತಂದನ್ನ ಶುಭಗುಣ ಸಾಂದ್ರನ್ನ ಸುರಸಭಾ ಚಂದ್ರನ್ನ ।
ನಂದನ್ನಕಂದನ್ನ ವಂದ್ಯನ್ನ ನಿತ್ಯಾ ನಂದನ್ನ ತುತಿಪೆ ಮುಕುಂದನ್ನ ॥ ೩೦ ॥

ಶೌರಿಯ ನೆನೆವೆನುದಾರಿಯ ಕುಜನರ ವೈರಿಯ ಮಂದರೋದ್ಧಾರಿಯ ।
ಹರಿಯ ದುರಿತನಿವಾರಿಯ ಸುಜನೋಪಕಾರಿಯ ಮುಕುತಿಗೆ ದಾರಿಯ ॥ ೩೧ ॥

ನೀಲನ್ನ ನಿಜಜನಪಾಲನ್ನ ನಿರ್ಮಲ ಶೀಲನ್ನ ಸುಚರಿತ್ರ ಜಾಲನ್ನ ।
ಬಾಲನ್ನ ಸಂಗೀತಲೋಲನ್ನ ತುತಿಪೆನು ಕಾಲನವರಿಗೆ ಅನಲನ್ನ ॥ ೩೨ ॥

ಇಷ್ಟನ್ನ ದುರಿತಾಘರಟ್ಟನ್ನ ಜಗಕತಿದಿಟ್ಟನ್ನ ಸತತ ಸಂತುಷ್ಟನ್ನ ।
ಶಿಷ್ಟನ್ನ ಶುಭಗುಣ ಪುಷ್ಟನ್ನ ತುತಿಪೆನುತ್ಕೃಷ್ಟನ್ನ ಶ್ರುತಿಗಿಂಬುಗೊಟ್ಟನ್ನ ॥ ೩೩ ॥

ರಂಗನ್ನ ಕರುಣಾಂತರಂಗನ್ನ ಖಳಕುಲ ಭಂಗನ್ನ ಮುನಿಜನ ಸಂಗನ್ನ ।
ಅಂಗಜಾನಂಗನ್ನಜನಕ ನಿತ್ಯಶುಭಾಂಗನ್ನ ತುತಿಪೆನುತ್ತುಂಗನ್ನ ॥ ೩೪ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ತರವಃ ಕಿಂ ನ ಜೀವಂತಿ ಭಸ್ತ್ರಾಃ ಕಿಂ ನ ಶ್ವಸಂತ್ಯುತ
ನ ಖಾದಂತಿ ನ ಮೇಹಂತಿ ಕಿಂ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಃಪಶವೋಪರೇ
ಬಲೇಬತೋರುಕ್ರಮ ವಿಕ್ರಮಾನ್ಯೇ ನ ಶೃಣ್ವತಃ ಕರ್ಣಪುಟೇ ನರಸ್ಯ
ಜಿಹ್ವಾ ಸತೀ ದಾರ್ದುರಿಕೇವ ಸೂತ ಸ ಚೇತ್
ಪ್ರಗಾಯತ್ಯುರುಗಾಯ ಗಾಥಾಂ ಬರ್ಹಾಯಿತೇ ನಯನೇ ನರಾಣಾಂ ಲಿಂಗಾನಿ
ವಿಷ್ಣೋರ್ನನಿರೀಕ್ಷತೋ ಯೇ ಪಾದೌ ನೃಣಾಂ ತೌ ದ್ರುಮಜನ್ಮ ಭಾಜೌ ಕ್ಷೇತ್ರಾಣಿ
ನಾಮವ್ರಜತೋ ಹರೇರ್ಯೌ ॥

ಹರಿಕಥೆಗಳ ಕೇಳದವ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳ್ದರೆ ಫಲವೇನು ಕಾನನದ ।
ಮರ ಸಾಸಿರ ವರುಷವಿರದೆ ಕಾಗೆಯ ಪೆಸರು ಚಿರಂಜೀವಿಯೆನರೆ ಸಜ್ಜನರು ॥ ೩೫ ॥

ಕಾರುಕನ ತಿತ್ತಿ ಶ್ವಾಸವ ಬಿಡದೆ ಊರ ನರಿ ನಾಯಿ ಹಂದಿಗಳು ।
ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳವೆ ತಮತಮ್ಮುದರ ಮಾರಗೊಳಗಾಗಿ ರಮಿಸವೆ ॥ ೩೬ ॥

ಮೂಷಿಕನ ಬಿಲದಂತೆ ಹರಿಕಥೆ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸದವನ ಕರ್ಣಂಗಳು ।
ಶ್ರೀಶನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪೋಗದ ಕಾಲುಗಳು ಪಾಷಾಣ ಪ್ರತಿಮೆಯಂಘ್ರಿಗಳು ॥ ೩೭ ॥

ಹರಿಯ ನೋಡದ ಕಣ್ಣು ಹೀಲಿಯ ಕಣ್ಣು ನರಹರಿಯ ಪಾಡದವನ ಜಿಹ್ವೆ ।
ವರಲಿಬಳಲುವ ಮಂಡೂಕನ ಜಿಹ್ವೆ ಹರಿಗೆರಗದ ನರನೆ ವಾನರನು ॥ ೩೮ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ತವಾಪ್ಯೇತರ್ಹಿ ಕೌರವ್ಯ ಸಪ್ತಾಹಂ ಜೀವಿತಾವಧಿಃ ।
ಉಪಕಲ್ಪಯ ತತ್ಸರ್ವಂ ಯತ್ತಾವತ್ಸಾಂಪರಾಯಿಕಂ ॥
ಖಟ್ವಾಂಗೋ ನಾಮ ರಾಜರ್ಷಿರ್ಜ್ಞಾತ್ವೇಯತ್ತಾಮಿಹಾಯುಷಃ ।
ಮುಹುರ್ತಾತ್ಸರ್ವಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಗತವಾನಭಯಂ ಹರಿಂ ॥

ಏಳುದಿನ ಹರಿಕಥೆಯ ಕೇಳಿ ಒಬ್ಬ ದಾಳಿ ಇಡನೆ ಹರಿಪುರಕೆ ।
ತ್ರಿಲೋಲನ ನೆನೆದೆರಡುಗಳಿಗೆಯೊಬ್ಬ ಮೇಲಣ ಮುಕುತಿಗೇರನೆ ॥ ೩೯ ॥

ಅದರಿಂದ ನಾರಾಯಣನ ಕೊಂಡಾಡುವ ಬುಧರು ಸಂಸಾರವನೊದೆದು ।
ಮುದದಿಂದ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೈದಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪದಸನ್ನಿಧಿಯಲಿ ಸುಖಿಸುವರು ॥ ೪೦ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ತತೋ ವೈಕುಂಠಮಗಮದ್ಭಾಸ್ವರಂ ತಮಸಃ ಪರಂ ।
ಯತ್ರ ನಾರಾಯಣಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನ್ಯಾಸಿನಾಂ ಪರಮಾ ಗತಿಃ ॥
ಶಾಂತಾನಾಂ ನ್ಯಸ್ತ ದಂಡಾನಾಂ ಯತೋ ನಾವರ್ತತೆ ಯತಿಃ ।
ವೈಕುಂಠಂ ನಾಮ ಲೋಕಂ ತಂ ದಿವ್ಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಸನಾತನಂ ॥

ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾರಾಯಣನಿಪ್ಪ ವೈಕುಂಠವ ಪೊಕ್ಕು ಬದುಕುವುದೆ ಮೋಕ್ಷ ।
ಪಕ್ಷಪಾತವಲ್ಲ ಶುಕಮುನಿವಾಕ್ಯ ವಿವೇಕಿಸಿ ನೀವೇ ನೋಡಿರೊ ॥ ೪೧ ॥

ಎಂದೆಂದು ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕೆ ನಾಶವಿಲ್ಲ ಇಂದಿರೇಶನ ವಿಕುಂಠ ।
ಚೆಂದದವನ ಮನೆಯೆನಿಪ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಮಂದಮತಿಯೆ ನಾಶವುಂಟೆ ॥ ೪೨ ॥

ತನ್ನ ಮನೆ ಪೋದಮೇಲೆ ನಾರಾಯಣ ಬನ್ನಗನಂತೆ ಕಾನನದಿ ।
ವನ್ನಿತೆಯರ ಕೂಡಿ ಪಣ್ಫಲವ ಮೆಲುವನೆ ಮನ್ನ ಬಂದಂತೆ ನುಡಿವರೆ ॥ ೪೩ ॥

ನಶ್ವರವಲ್ಲದ ಈ ಪದವೆ ಬುಧರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತಸ್ಥಾನವೆನಿಪುದು ।
ಭಾಸ್ವರ ವೈಕುಂಠವದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಮುಕುತಿ ಕಾಣಿರೊ ॥ ೪೪ ॥

ಪರಮಾಂ ಗತಿಯೆಂದು ವೈಕುಂಠದರಸನ ಶ್ರೀವರನ ಶುಕಯೋಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ।
ಅರಿಕೆಯುಳ್ಳ ಬುಧರು ಅದರಿಂದೀ ಪದವನ್ನೆ ಪರಮ ಮುಕುತಿಯೆನ್ನಬೇಕು ॥ ೪೫ ॥

ಧನ್ಯ ಯತಿಗಳೀ ಲೋಕವ ಪೊಕ್ಕಮೇಲೆ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಗಡ ।
ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯಮುಕುತಿ ಉಂಟೆಂಬ ಖಳರ ಮನವ ಮರ್ದಿಸಿತಾಗಿ ॥ ೪೬ ॥

ನ ಚ ಪುನರಾವರ್ತತೆ ಎಂಬ ವೇದಾಂತ ವರ್ಣಿಸಿದ ಮುಕುತಿಯ ಬಿಟ್ಟಿನ್ನೊಂದು ।
ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ಮುಕುತಿ ಸಲ್ಲದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎಸೆವ ವೈಕುಂಠವೆ ಮೋಕ್ಷ ॥ ೪೭ ॥

ಪೇಳೆಲೊ ವಾದಿ ತಮವೆಂಬ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟು ಲೋಕ ಪುಸಿಯೇ ।
ಆಲೋಚಿಸಿಕೊ ನಿನ್ನ ಮತದ ರಹಸ್ಯವ ಈ ಲೋಕವೆ ದಿವ್ಯಮುಕ್ತಿ ॥ ೪೮ ॥

ಇಂತು ನೋಡಲು ಸರ್ವಪದದ ಸಂಪದ ನಿನಗೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಗಂಟಲ ಗಾಣವಾಯ್ತು ।
ಹಂತತನವ ಬಿಡು ನಾವೆಂದರ್ಥವನು ಸಂತೋಷದಿಂದಂಗೀಕರಿಸು ॥ ೪೯ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ವೈಕುಂಠನಾಮ ಲೋಕೋಯಂ ದಿವ್ಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಸನಾತನಂ ।
ಅವೈಷ್ಣವಾನಾಮಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಗುಣತ್ರಯವಿವರ್ಜಿತಂ ॥
ನಿತ್ಯಸಿದ್ಧೈಃ ಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ತನ್ಮಯೈಃ ಪಾಂಚಕಾಲಿಕೈಃ ।
ಸಭಾಪ್ರಾಸಾದ ಸಂಯುಕ್ತಂ ವನೈಶ್ಚೋಪವನೈರ್ವೃತಂ ॥
ವಾಪೀಕೂಪ ತಟಾಕೈಶ್ಚ ವೃಕ್ಷಷಂಡೈಶ್ಚ ಮಂಡಿತಂ ।
ಅಪ್ರಾಕೃತಂ ಸುರೈರ್ವಂದ್ಯಂ ಆಯುತಾರ್ಕ ಸಮಪ್ರಭಂ ॥
ಪ್ರಕೃಷ್ಟ ಸತ್ವರಾಶಿಂ ತ್ವಾಂ ಕದಾದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಚಕ್ಷುಷಾ ।
ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪದಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಯತ್ಪುರಂ ಚಕ್ರಪಾಣಿನಃ
ಗೋವಿಂದ ಭಕ್ತಿರ್ಮಹತಾಂ ನರಾಣಾಂಚ ನ ಸಂಶಯಃ ॥

ಲೋಕೈಕನಾಥ ನಾರಾಯಣಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ವೈಕುಂಠಪುರಿಯ ವರ್ಣಿಪೆನು ।
ಶ್ರೀಕಾಂತನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಿಗೆ ಎಂದೆಂದುನಿರಾಕುಲ ಸುಖವಿತ್ತು ಪೊರೆವ ॥ ೫೦ ॥

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂಘ್ರಿಯ ನೆನೆಯದವರಿಗೆ ಈ ಲೋಕವೆಂದೆಂದು ದೊರಕದು ।
ಪ್ರಕೃಷ್ಟ ತತ್ವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿಪ್ಪವು ಗಡ ಪ್ರಾಕೃತವಲ್ಲ ನಿತ್ಯಗಡ ॥ ೫೧ ॥

ಎಂದೆಂದು ನಿತ್ಯ ಸನಾತನವೆಂಬ ಈ ಚೆಂದದ ಪದವು ದಿವ್ಯಗಡ ।
ನಿಂದ್ಯ ತ್ರಿಗುಣಂಗಳು ಹೊಂದವೀ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ ಗಡ ॥ ೫೨ ॥

ಅದರಿಂದ ಬೊಮ್ಮಾದಿ ದೇವರೆಲ್ಲರು ಹರಿಯ ಸದನವೆನಿಪ ಪುರತ್ರಯಕೆ ।
ಮುದದಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು ಪೂಜಿಸುವರೆಂದೆಂದೀ ಪದ ನಿತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಸ್ಪದಗಡ ॥ ೫೩ ॥

ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವಾಪಿಕೂಪ ತಟಾಕಂಗಳು ಮತ್ತಲಿದ್ದ ಮನೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳು ।
ಬಲ್ಲಿದ ರಮೆ ತನ್ನ ನಲ್ಲನ ಚಿತ್ತವ ವಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದಿಹಳು ಗಡ ॥ ೫೪ ॥

ಅರ್ಕಕೋಟಿಗಳಂತೆ ವೈಕುಂಠಲೋಕ ದಶದಿಕ್ಕಿನೊಳಗೆ ಬೆಳಗುವುದು ।
ಲಕ್ಕುಮಿಗಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಕಾಂತಿ ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಬಕೆ ನೀವೆ ವಿಚಾರಿಸಿರೊ ॥ ೫೫ ॥

ವೈಕುಂಠವೆಂಬ ಹರಿಯ ಲೋಕ ಬೊಮ್ಮನ ಲೋಕಕಿಂತಲು ಮೇಲಿಹುದು ।
ಶೋಕರಹಿತರಾದ ಸಿದ್ಧಸಾಧ್ಯರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸುಖವನುಣುತಿಹರು ॥ ೫೬ ॥

ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಮೇಲಕ್ಕನಂತಾಸನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನಿಹ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪ ।
ಲಕ್ಷಐವತ್ತು ವೈಕುಂಠ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷಷೋಡಷ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿಹುದು ॥ ೫೭ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಸವೈ ಮಹಾಭಾಗವತಃಪರೀಕ್ಷಿದ್ಯೇನಾಪವರ್ಗಾಖ್ಯ ಮದಭ್ರ ಬುದ್ಧಿಃ ।
ಜ್ಞಾನೇನ ವೈಯಾಸಕಿ ಶಬ್ದಿತೇನ ಭೇಜೇ ಖಗೇಂದ್ರಧ್ವಜ ಪಾದಮೂಲಂ ॥

ಜ್ಞಾನಸಾಧ್ಯವಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನ ಶ್ರೀನಾಥನಿಹ ವೈಕುಂಠ ।
ಯೇನಾಪವರ್ಗಾಖ್ಯಂ ಎಂಬ ಭಾಗವತೋಕ್ತಿ ತಾನೆ ನಿರ್ಣೈಸಿ ಪೇಳಿತಲ ॥ ೫೮ ॥

ಇದೆ ಅಪವರ್ಗವೆಂದು ವ್ಯಾಸದೇವನೊಲಿದು ಪೇಳಿದ ಹರಿಯ ಪಾದವೆ ಮೋಕ್ಷ ।
ಅಧಮವಾದಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಕೇಳಿ ಚಿತ್ತದ ಮದವಳಿವುದು ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ ॥ ೫೯ ॥

ನಾಡ ಖೋಡಿಗಳು ವ್ಯಾಸವಚನ ನಂಬದೆ ಮೂಢಗರ್ವರು ಗುರುವೆನಿಪ ।
ಪ್ರೌಢರಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದ ವ್ಯಾಸರ ಮಾತನೋಡಿ ಮನ್ನಿಸದಿರೆ ನಗರೆ ॥ ೬೦ ॥

ಭೇಜೇ ಖಗೇಂದ್ರ ಧ್ವಜ ಪಾದ ಮೂಲಮೆಂದೀ ಜಗತ್ಖ್ಯಾತ ಭಾಗವತ ।
ಓಜೆಯಿಂದಲಿ ಪೇಳಿತಾಗಿ ಅನ್ಯರ ಮತ ರಾಜಿಪುದೆಂತು ಸಭೆಯೊಳಗೆ ॥ ೬೧ ॥

ಪೇಳೆಲೊ ವಾದಿ ಖಗೇಂದ್ರಧ್ವಜಪಾದ ಮೂಲ ನಿನ್ನ ಮುಕ್ತಿಯೊಳುಂಟೆ ।
ಈ ಲಿಂಗ ಹರಿಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವೆಂದು ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರ್ಬಲ್ಲರೈಸೆ ॥ ೬೨ ॥

ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಸೇವೆಯೆ ಕೈವಲ್ಯವಲ್ಲದೆ ಅವನೈಕ್ಯ ಸಲ್ಲ ।
ಎಲ್ಲರು ಬಲ್ಲರು ಹರಿಯ ಭೇದವಲ್ಲದೆಇಲ್ಲವೆಂಬುದನು ॥ ೬೩ ॥

ಖಗೆಂದ್ರನಾಮವೆ ಅಲ್ಲಿ ತರತಮ ಭಾವ ಬಗೆಯನರುಹಿತು ಪಾದಶಬ್ದ ।
ಭಗವಾನ್ ಸಾಕಾರನೆಂದು ವ್ಯಾಸೋಕ್ತಿಗೆ ಕಾಮ ಧೇನೂಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಯೆ ॥ ೬೪ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ನ ವರ್ತತೇ ಯತ್ರ ರಜಸ್ತಮಸ್ತ್ಯಯಃಸತ್ವಂ ಚ ಮಿಶ್ರಂ ನ ಚ ಕಾಲವಿಕ್ರಮಃ ।
ನ ಯತ್ರ ಮಾಯಾ ಕಿಮುತಾಪರೇ ಹರೇರನುವ್ರತಾ ಯತ್ರ ಸುರಾಸುರಾರ್ಚಿತಾಃ ॥

ಮುಕ್ತಿಯೊಳಿಹ ಭೇದ ಸತ್ಯವೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತೆ ನ ಯತ್ರ ಮಾಯಾ ಎಂಬ ।
ಯತ್ರ ಭಾಗವತೋಕ್ತಿ ಮುಕ್ತರ ಭೇದವ ಸತ್ಯವೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತಲ್ಲ ॥ ೬೫ ॥

'ಹರೇರನುವ್ರತಾಯತ್ರ'ವೆಂಬೀಸ್ಮೃತಿ ನಿರೂಪಿಸಿತು ಹರಿಯ ಭೇದ ।
ಪರಮಾರ್ಥ ಸತ್ಯ ನಿನಗೂ ಅದೇ ಮಾಯೆ ಇರದೆ ಕಲ್ಪಿತವಹುದೆ ॥ ೬೬ ॥

ಈಷನ್ಮಾಯೆ ಇರೆ ಯತ್ರಮಾಯಾ ನೇತಿ ವ್ಯಾಸನ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಷೇಧ ।
ಪುಸಿ ಕೂಡುವುದೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಘಟವಿರಲು ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ಘಟವೆಂದೆನ್ನುವರೆ ॥ ೬೭ ॥

ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆಗೆ ಬೇಕಾದರ್ಥ ಪೇಳ್ವುದೆ ಶಬ್ದ ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯರ್ಥವ ತೊರೆದು ।
ಎನ್ನಬಹುದ್ಯೆಸೆ ತುಹಿನಪರ ಶಬ್ದ ವಹ್ನಿಯರ್ಥವನು ನುಡಿವುದೆ ॥ ೬೮ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ತನ್ಮಧ್ಯೇ ನಗರೀ ದಿವ್ಯಾ ಸಾಯೋಧ್ಯೇತಿ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾ ।
ಆರೂಢಯೌವನ್ಯೈರ್ನಿತ್ಯಾ ದಿವ್ಯನಾರೀ ನರೈರ್ಯುತಾ ॥

ರತ್ನ ಕೆತ್ತಿಸಿದ ಚಿನ್ನದೇಳು ಕೋಟೆ ಮನ್ಮಥನಯ್ಯನ ಪುರಿಗೆ ।
ತನ್ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರಿಗೆ ಸುವರ್ಣಗೋಪುರವೊಪ್ಪುತಿಹುದು ॥ ೬೯ ॥

ಸಿರಿದೇವಿ ತಾನೆ ಮುರಹರನ ಪಟ್ಟಣದೊಳು ಪರಿಪರಿಯ ಮನೆಯ ರೂಪದಲಿ ।
ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುವಳು ಆಚಲ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ವಿರಚಿತ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿರವು ॥ ೭೦ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ನತದ್ಭಾಸಯತೇ ಸೂರ್ಯೋ ನ ಶಶಾಂಕೋ ನ ಪಾವಕಃ ।
ಯದ್ಗತ್ವಾನನಿವರ್ತಂತೇ ತದ್ಧಾಮ ಪರಮಂ ಮಮ ॥

ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನ ಮಂದಿರದುಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಬಣ್ಣಿಸಲೆನ್ನಳವಲ್ಲ ।
ರನ್ನದಾ ದ್ವಾರ ಪ್ರಖರ ಕಾಂತಿಗೆ ತನ್ನಿಂತಾನೆ ಓಡುವುದಂಧಕಾರ ॥ ೭೧ ॥

'ಅಯುತಾರ್ಕ ಸಮಪ್ರಭಾ' ಎಂಬ ಪಂಚರಾತ್ರ ಭಯವಿಲ್ಲದಚ್ಯುತನ ಪುರವ ।
ಪ್ರಿಯದಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿತಾಗಿ ಆ ಪುರ ಕತ್ತಲೆಯ ಕೆಡಿಸುವುದೊಂದಚ್ಚರಿಯೆ ॥ ೭೨ ॥

ನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಲಿ ಬಾಗಿಲ ಸಾಲ್ಗಳು ಚೌಕ ಶುದ್ಧದ ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ।
ಲೋಕಪಾಲಕರ ಮನ್ನಣೆಯಿಂದಲಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬಾಹ ॥ ೭೩ ॥

'ಸಪಿನಾನ್ಬ್ರಹ್ಮಗಮಯತಿ' ಎಂಬಶ್ರುತಿ ನಯದಿಂದ ನಿರ್ಣೈಸಿತಾಗಿ ।
ಪ್ರಿಯವಾದ ಲಿಂಗದೇಹದ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರು ಜಯಜಯವೆನುತಿಹರಲ್ಲಿ ॥ ೭೪ ॥

ಅಪ್ರತೀಕಾಲಂಬನರನು ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಸಪ್ತ ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳೊಳಗೆ ।
ಮುಕ್ತಿಪರಿಯಂತ ಭೋಗಂಗಳುಂಡುಕೊಂಡಿಪ್ಪಂತೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡುವನು ॥ ೭೫ ॥

ಮುಕ್ತಾಮುಕ್ತರು ಕೂಡಿ ಅದರಿಂದ ಬೆರೆಸಿಹರು ಸಪ್ತ ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳೊಳಗೆ ।
ಚಿತ್ರ ಚಾವಡಿಯೊಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಗೆ ಆ ಮುಕ್ತ ಸುರರು ಬಿನ್ನೈಸುವರು ॥ ೭೬ ॥

ಮುಕ್ತರಿಗೆ ಮನೆಯಾದ ಹರಿಯಂತಃಪುರದ ಸುತ್ತಲಿಪ್ಪುದು ವಿರಜಾನದಿಯು ।
ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದರೊಳಗೆ ಮುಳುಗೆ ನಿರ್ಮುಕ್ತವಾಹುದು ಲಿಂಗದೇಹ ॥ ೭೭ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಪ್ರಧಾನಪರಮ ವ್ಯೋಮ್ನೋರಂತರಾ ವಿರಜಾನದೀ
ದೇವಾಂಗ ಸ್ವೇದ ಜನಿತಾ ತೋಯೈಃಪ್ರಸ್ರವಿತಾ ಶುಭಾ
ಶ್ರೇಯೋ ಮೋಕ್ಷಪದಂ ದಿವ್ಯಂ ಅಮೃತಂ ವಿಷ್ಣುಮಂದಿರಂ
ಅಕ್ಷರಂ ಪರಮಂ ಧಾಮ ವೈಕುಂಠಂ ಶಾಶ್ವತಂ ಪದಂ
ನಿತ್ಯಂಚ ಪರಮವ್ಯೋಮ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟಂ ಸನಾತನಂ
ಪರ್ಯಾಯ ವಾಚಕಾಸ್ತಸ್ಯ ಪರಂಧಾಮ್ನೋಚ್ಯುತಸ್ಯ ಚ

ಸಪ್ತಮದ್ವಾರ ಪರಿಯಂತ ಬಂಧಕ ಮಾಯೆ ಮತ್ತೆ ಮುಕ್ತಿಯೊಳಿಪ್ಪ ಹರಿಯ ।
ಉತ್ತಮಾಂತಃಪುರದಿಂತೆರಡರ ನಡುವೆ ಸುತ್ತಲಿಪ್ಪುದು ವಿರಜಾನದಿಯು ॥ ೭೮ ॥

ಏಳನೆ ಬಾಗಿಲೊಳಿದ್ದ ಜಯವಿಜಯರು ಭೂಲೋಕದಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರಾಗಿ ।
ಕಾಲನಭಯವೀವ ಪ್ರಕೃತಿ ಆ ಪರಿಯಂತ ಕಾಲೂರಿ ಜನರ ಕಟ್ಟುವಳು ॥ ೭೯ ॥

ಅದರಿಂದೊಳಗೆ ಮುಕ್ತರ್ಪೋಗುವರಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕ ಬುಧರಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಸಲ್ಲ ।
ಅದುಕಾರಣ ನಾರಾಯಣನೇ ಬಂದಲ್ಲಿಗೆ ಮುದವಿತ್ತ ಸನಕಾದಿಗಳಿಗೆ ॥ ೮೦ ॥

ಹರಿಯಂತರ್ನಗರಿಗೆ ಪರಮಂ ವ್ಯೋಮ ನಾಮ ಹೊರಗಿದ್ದ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನ ।
ಪುರಾಣಂಗಳದರಿಂದ ಪ್ರಧಾನ ಪರಮವ್ಯೋಮಾಂ ತರದಿ ವಿರಜೆಯೆಂದೊರೆದವು ॥ ೮೧ ॥

ಹರಿಯಂಗದೊಳಗಿದ್ದ ಬೆವರೂದಕವಾಗಿ ಸಿರಿದೇವಿ ತಾನೆ ಪೊರಮಟ್ಟು ।
ಹರಿವಳು ರಜಶಬ್ದ ಸೂಚಿತ ಗುಣತ್ರಯ ವಿರದ ಕಾರಣ ವಿರಜೆಯೆನಿಪಳು ॥ ೮೨ ॥

ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ಮುಕ್ತಿಯೋಗ್ಯ ಜೀವರನು ಮುಸುಕಿರ್ದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೆಡಿಸುವ ।
ಶಕ್ತಿಯತ್ಯುಕ್ತಿಗೆ ಹರಿಯಂಗಸಂಗದ ಉದಕ್ಕವಾದಳು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ॥ ೮೩ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ನಿಃ ಶ್ರೇಯಸಂ ಚ ನಿರ್ವಾಣಂ ಕೈವಲ್ಯಂ ಮೋಕ್ಷ ಉಚ್ಯತೇ ।
ನಾನಾ ಜಾತಿ ಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ವೈಕುಂಠಂ ತದ್ಧರೇಃ ಪದಂ ॥

ವಿರಜೆಯೊಳಗಣ ಪಟ್ಟಣದೊಳು ಮುಕ್ತರು ವಿರಿಂಚಾದಿ ಸುರರು ಮಾನವರು ।
ತರುಪಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಜಾತಿಗಳಿಹರಿದರ ಪ್ರಭೆ ತಮಗಿಂಬುಗೊಡದು ॥ ೮೪ ॥

ಜಾತಿ ಹೀನರೆಂದು ನೀಕರಿಸದಿರಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಮತ್ಸ್ಯ ಕೂರ್ಮ ಆಕೃತಿಯಿಂ ।
ಖ್ಯಾತನಾಗಿರೆ ಬಲ್ಲವರು ಆ ರೂಪಗಳ ಓತು ಮನ್ನಿಸಿ ತುತಿಸುವರು ॥ ೮೫ ॥

ಬೆಲ್ಲದಚ್ಚಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಾಸಾರ ಸಲ್ಲದೆ ಬಲ್ಲ ಬುಧರಿಗೆ ।
ಕಲ್ಲೆಂದು ಬಿಡುವರೆ ಮಾಣಿಕ್ಯರತ್ನವ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾತಿ ಶೋಭನವು ॥ ೮೬ ॥

ಉರಗ ಗರುಡ ಹಂಸ ಮಹಿಷ ಮೇಷ ವೃಷಭ ಕರಿ ಮಕರಿ ತುರಗಗಳು ।
ಸುರರಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿಕೊಳವೆ ಶಾಮ ಶಬಳ ನರರೆಲ್ಲ ನಿರುತ ಪೂಜಿಸರೇ ॥ ೮೭ ॥

ಉತ್ತರ ಲೋಕದ ನಾನಾ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮತೆಯು ತಪ್ಪದೆನಲು ।
ಚಿತ್ತಿನ ಪುತ್ಥಳಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯೊಳಿರ್ದ ಚಿತ್ರಜಾತಿಯ ಬಣ್ಣಿಸುವೆನು ॥ ೮೮ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಸರ್ವೇ ನಂದಂತಿ ಯಶಸಾಗತೇನ ಸಭಾ ಸಾಹೇನ ಸಖ್ಯಾ ಸಖಾಯಃ
ಕಿಲ್ಬಿಷ ಸ್ಪೃತ್ಪಿತುಷಣಿರ್ಹ್ಯೇಷಾಮರಂ ಹಿತೋಭವತಿ ವಾಜಿನಾಯ
ಋಚಾಂತ್ವ ಃ ಪೋಷಮಾಸ್ತೇ ಪುಪುಷ್ವಾನ್
ಗಾಯತ್ರಂ ತ್ವೋ ಗಾಯತಿ ಶಕ್ವರೀಷು
ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ವೋ ವದತಿ ಜಾತ ವಿದ್ಯಾಂ
ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಮಾತ್ರಾಂ ವಿಮಿಮೀತ ಉತ್ವ ಃ

ಯತ ಬ್ರಹ್ಮಾಪವಮಾನ ಛಂದಸ್ಯಾಂ ವಾಚಂವದನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವೇದವೇ ।
ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಪ್ಪ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಜೀವರ ವರ್ತನೆಯನು ವರ್ಣಿಸುತಲಿದಕೊ ॥ ೮೯ ॥

ಹರಿಪುರದೊಳಗಿಪ್ಪ ಸಕಲಮುಕ್ತರುಗಳ ಇರವ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೊಗಳುವ ।
ಸರ್ವೇನಂದಂತಿ ಇತ್ಯಾದಿಶ್ರುತ್ಯರ್ಥವ ಒರೆವೆನು ಕೇಳಿ ಸಜ್ಜನರು ॥ ೯೦ ॥

ಹೃದಯದ ಪಾಪವ ತೊಳೆವ ಅನ್ನವನೀವ ಪದುಮನಾಭನು ಮುಕ್ತರುಗಳ ।
ಕುದುರೆಯಂತೆ ಕುಣಿವ ಕಣ್ಗೆ ಗೋಚರನಾಗಿ ಒದಗಿಕೊಡುವ ಸುಖಂಗಳನು ॥ ೯೧ ॥

ಅಲ್ಲಲ್ಲೆ ಪಾಡುವ ಮುಕ್ತರ ಸಭೆಗಳ ಉಲ್ಲಾಸ ಕಂಡು ತಾ ತಿಳಿವ ।
ಬಲ್ಲಿದ ಯಶವುಳ್ಳ ಹರಿಯೆಂಬ ಸಥೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮುಕ್ತರು ಸುಖಿಸುವರು ॥ ೯೨ ॥

ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮನು ಋಗ್ವೇದವ ಘೋಷಿಸುವ ಗಡ ಒಬ್ಬ ಗಾಯತ್ರಿ ಸಾಮವನು ।
ಉಬ್ಬಿದ ಮನದಿಂದ ಗಾನವ ಮಾಡುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪುರಾಣಗಳ ॥ ೯೩ ॥

ಅಬ್ಜನಾಭನ ಪುರದಿ ಓದುತಿಪ್ಪನು ಗಡ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ।
ಅಬ್ಬರದಿ ನೆನೆದು ಸುಖಿಸುವನು ಗಡ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮನು ಸೋಮರಸವ ॥ ೯೪ ॥

ಅಬ್ಜನಾಭನಿಗಗ್ನಿ ಮುಖದಿ ಕೊಡುವ ಗಡ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪೂಜಿಸುವ ಗಡ ।
ಸರ್ವದೇವತೆಗಳು ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಗರ್ಭವಾಸದಲ್ಲಿ ಇಹರು ॥ ೯೫ ॥

ಇಂತನಂತ ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯರು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಅಂತರಂತದಲಿಹರೆಂದು ।
ಮಂತ್ರಗಳು ಕೊಂಡಾಡುತಿವೆ ಅದರಿಂದ ಶ್ರೀಕಾಂತನ ಮಹಿಮೆಗೇನೆಂಬೆ ॥ ೯೬ ॥

ಮನೋಜವೇಷ್ವಾ ಸಮಾಬಭೂವುಃ ಎಂಬ ಚಿನುಮಯರಾದ ಮುಕ್ತರಿಗೂ ।
ಅನುಭವಿಸುವ ಆನಂದಾದಿಗಳ ತಾರತಮ್ಯವನು ಶ್ರುತಿ ತಾನೆ ಪೇಳಿತಲ್ಲ ॥ ೯೭ ॥

ಅದರಿಂದ ಬೊಮ್ಮಪಟ್ಟದವರೆಲ್ಲರನು ಮೊದಲಿಗೆ ನೆನೆದವರ ಚೆಂದ ।
ಪದವಿಯ ಬೇರೆ ಕೊಂಡಾಡಿತು ಶ್ರುತಿ ಮತ್ತುಳಿದವರನೊಂದಾಗಿ ತುತಿಸಿತು ॥ ೯೮ ॥

ಹರಿಯರಮನೆಯ ವಾಲಗಶಾಲೆಗೈತಪ್ಪ ವಿರಿಂಚಿರಾಶಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ ।
ತೆರತೆರದಲಿ ಬಪ್ಪ ಗರುಡೇಂದ್ರ ಚಂದ್ರಾದಿ ಸುರರ ತಿಂತಿಣಿಯನೇನೆಂಬೆ ॥ ೯೯ ॥

ಪುಟ್ಟಮುನಿಯ ಪೊಟ್ಟೆಯಂಬುಧಿಜಲಕಿಂಬುಗೊಟ್ಟಿತೆನಲು ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ।
ಪಟ್ಟದರಮನೆಯ ಚಾವಡಿ ಬಂದ ಬಂದಷ್ಟು ಮುಕ್ತರಿಗೆ ತಾನಿಂಬುಕೊಡದೇ ॥ ೧೦೦ ॥

ಒಂದೊಂದು ಕಲ್ಪದಲಿ ಮುಕ್ತರಾದಮರರು ಚೆಂದ ಚೆಂದದಲಲ್ಲಲ್ಲಿಹರು ।
ಇಂದಿರೆಯೋಲಗದಿ ವಾಣಿಮೊದಲಾದ ಇಂದುಮುಖಿಯರೊಪ್ಪಿಹರು ॥ ೧೦೧ ॥

ಅವರ ಲಾವಣ್ಯವ ಅವರ ತಾರುಣ್ಯವ ಅವರುಟ್ಟ ಚಿತ್ರಾಂಬರವ ।
ಅವರ ಸರ್ವಾಂಗ ದಿವ್ಯಾಭರಣಂಗಳ ವಿವರವನಾವ ಬಣ್ಣಿಸುವ ॥ ೧೦೨ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಇದಂ ಜ್ಞಾನಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ಮಮ ಸಾಧರ್ಮ್ಯಮಾಗತಾಃ ।
ಸರ್ಗೇಪಿ ನೋಪಜಾಯಂತೇ ಪ್ರಳಯೇ ನ ವ್ಯಥಂತಿ ಚ ॥
ಸರ್ವೇಚತುರ್ಬಾಹವ ಉನ್ಮಿಷನ್ಮಣಿ ಪ್ರವೇಕ ನಿಷ್ಕಾಭರಣಾಃ ಸುವರ್ಚಸಃ ।
ಪ್ರವಾಳ ವೈಢೂರ್ಯ ಮೃಣಾಲ ವರ್ಚಸಃ ಪರಿಸ್ಫುರತ್ಕುಂಡಲಮೌಳಿ ಮಾಲಿನಃ ॥

ಇಟ್ಟ ಮಕುಟಂಗಳ ತೊಟ್ಟಂಗಿತೋಳ್ಗಳವಟ್ಟ ಸರ ಹಾರ ಪದಕಗಳ ।
ಉಟ್ಟ ಪೊಂಬಟ್ಟೆಗಳ ಕಂಕಣಾಂಗದಗಳ ಮೆಟ್ಟಿದ ಪೊನ್ನ ಪಾವುಗೆಯ ॥ ೧೦೩ ॥

ಪೊಳೆವ ಕುಂಡಲಗಳು ಉಲಿವ ಕಿಂಕಿಣಿಗಳು ನಳನಳಿಸುವ ನ್ಯಾವಳಗಳು ।
ನಲಿವ ಅಂದುಗೆಗಳು ಮುಕ್ತರ ದಿವ್ಯಾಂಗ ಚೆಲುವನದಾವ ವರ್ಣಿಸುವ ॥ ೧೦೪ ॥

ಕರಚತುಷ್ಟಯದ ಮುಕ್ತರು ಕೃಷ್ಣನೊಡನಲ್ಲಿ ಸರಿಬೆರೆಸಿಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ।
ಉರದ ಸಿರಿವತ್ಸ ಕೌಸ್ತುಭದ ಕುರುಹು ಕಂಡು ಹರಿಯಿವನೆಂದರಿವರು ಗಡ ॥ ೧೦೫ ॥

ವಿರಿಂಚಿ ಕೈಮುಗಿಯಲು ಗರುಡನೇರಿ ಬರಲು ಉರಗನ ಮಂಚದೊಳಿರಲು ।
ಅರಿವರು ಅಲ್ಲದಿರ್ದೊಡೆ ಸಾರೂಪ್ಯದ ಮುಕ್ತಿ ತೆರೆವಡಿಸಿ ನೋಡಲೀಯದು ಗಡ ॥ ೧೦೬ ॥

ಸಾಯುಜ್ಯ ಸಾಲೋಕ್ಯ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಸಾರೂಪ್ಯ ಈಯಂದ ಚತುರ್ವಿಧಮುಕ್ತಿ ।
ಹೇಯ ಲಿಂಗದೇಹ ಪೋದ ಮೇಲವರವರ ಸ್ವಾಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದೊಪ್ಪುವುದು ॥ ೧೦೭ ॥

ಶ್ರೀಕಾಂತನಂಗವ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿಪ್ಪುದೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಯುಜ್ಯಮುಕ್ತಿ ।
ಈ ಕುಜನರೆಂಬೈಕ್ಯವ ಯುಜಿಯೋಗೇ ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣೋಕ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿತಲ್ಲ ॥ ೧೦೮ ॥

ಹರಿಯಂಗವಾಶ್ರೈಸಿ ಅಲ್ಲಿಪ್ಪ ಅವರ ಪರಗತಿಯದರ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ತಿಯೊಳು ।
ತೆರತೆರದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಮೂರ್ತಿಯಲಿಪ್ಪರಾಗೀಪರಿ ಸುರರೇ ಸಾಯುಜ್ಯಾರ್ಹರು ॥ ೧೦೯ ॥

ಇದ್ದ ಮುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದ ಉಂಟೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧ ಸಕಲ ವಾದಿಗಳಿಗು ।
ಶಬ್ದೋಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ ಭೇದಬಂದಿತಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಪರಸಿದ್ಧಾಂತವು ॥ ೧೧೦ ॥

ಸಾಲೋಕ್ಯ ಹರಿಲೋಕದೊಳಗೆ ತುಂಬಿಪ್ಪುದೆ ಆಲೋಕದ್ದತ್ತಿಲಿ ಸುತ್ತ ।
ಪಾಲಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸುಖಿಸುವ ಜೀವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸಾಮೀಪ್ಯಕಾಣಿರೋ ॥ ೧೧೧ ॥

ಶ್ರೀವತ್ಸಕೌಸ್ತುಭ ಹೊರತಾಗಿ ಹರಿಯಂತೆ ಆವಾಗ ಕರಚತುಷ್ಟಯದಿ ।
ಪಾವನ ಶಂಖಚಕ್ರಾದಿಗಳ ಧರಿಸಿಹ ಜೀವರ್ಗೆ ಸಾರೂಪ್ಯ ಮುಕ್ತಿ ॥ ೧೧೨ ॥

ಸಾರೂಪ್ಯವೆಂಬೋದು ಸರ್ವರಿಗು ಸರಿ ಎಂದು ಮೂರುಮುಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ।
ಸಾರೂಪ್ಯಮುಕುತೆಂದು ಪಿರಿಯರು ಕರೆವರು ಬೇರೆಬೇರವರಿಗಿರವು ಗಡ ॥ ೧೧೩ ॥

ಮೂರು ಶಾಕವ ಮಾಡಿ ಲವಣ ಕೂಡಿಸಿದರು ಮೂರು ಶಾಕವೆಂದು ಕರೆವರ್‍ರೈಸೆ ।
ಬೇರೆಬಡಿಸಿದ ಲವಣ ಲವಣವೆಂದೆನಿಪುದು ಈ ರೀತಿಯಹುದು ಸಾರೂಪ್ಯ ॥ ೧೧೪ ॥

ಶ್ರೀಲೋಲನಾಜ್ಞೆ ಈ ಸತ್ಯಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದಂಥ ಮುಕುತರಿಗೆ ।
ಆಲಸ್ಯ ಹಸಿ ತೃಷೆ ಕಾಲಕರ್ಮದ ಕೋಟಲೆಗಳು ತುಡುಕಲಮ್ಮವು ಗಡ ॥ ೧೧೫ ॥

ದಿವ್ಯಭೋಗಂಗಳ ಲೀಲೆಯಿಂದುಂಬುವರು ದಿವ್ಯಗೀತೆಗಳ ಪಾಡುವರು ।
ದಿವ್ಯಗಂಧ ಪರಿಮಳಂಗಳ ಪೂಸುವರು ದಿವ್ಯನಾರೀ ನರರಲ್ಲಿ ॥ ೧೧೬ ॥

ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯದ ಹೆಣ್ಣುಗಂಡುಗಳು ಅಪ್ರಾಕೃತ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಇಹವು ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವರೊಳು ಪೊಕ್ಕು ನಾನಾ ತೆರದಲಿ ಸುಖಿಸುವರು ॥ ೧೧೭ ॥

ಮುಕ್ತರ ಭೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲಂಗಳ ಹೊತ್ತುಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುತಿಪ್ಪ ।
ನಿತ್ಯಾಪ್ರಾಕೃತವಾದ ಚಿತ್ರವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೊಪ್ಪಿಹವು ॥ ೧೧೮ ॥

ನಿತ್ಯನಿರ್ದುಃಖ ಸುಖಸ್ವರೂಪರಾಗಿ ಸುತ್ತ ಸುಳಿವರು ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ।
ನಿತ್ಯಾಪ್ರಾಕೃಕ ಫಲಂಗಳವರ್ಗೆ ಸುಖವನಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ಮುನ್ನಿದ್ದಲ್ಲೆ ಇಹವು ॥ ೧೧೯ ॥

ಇದು ಚಿತ್ರವಲ್ಲ ತುಂಡ್ರಿಸಿ ಶಾಖಂಗಳ ಮಾಡಿ ಕುದಿಸಿ ವಿಪ್ರರ್ಗೆ ಉಣ್ಣಿಸಿದ ।
ಚದುರ ವಾತಾಪಿ ತಮ್ಮಣ್ಣ ಕರೆದಾಗಲೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬಾಹ ಕಂಡ್ಯ ॥ ೧೨೦ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣುಭಿರ್ಯಃ ಪರಿತೋ ವಿರಾಜತೇ ಲಸದ್ವಿಮ ನಾವಳಿಭಿರ್ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ।
ವಿದ್ಯೋತಮಾನ ಪ್ರಮದೋತ್ತಮಾಭಿಃ ಸವಿದ್ಯುದಭ್ರಾವಳಿಭಿರ್ಯಥಾ ನಭಃ ॥

ಒಪ್ಪುವ ವಿಮಾನವೇರಿ ಮೆರೆವರು ಕಂದರ್ಪನ ಕೇಳಿಯಲ್ಲಿಹರು ।
ತಪ್ಪರು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವನು ಅಧರ್ಮ ತೊಲಗಿಪ್ಪುದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವ ॥ ೧೨೧ ॥

ಚಿತ್ರದಿ ಬರೆದ ಹೆಣ್ಣುಗಂಡಂತೆ ಅನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಿಗೆ ।
ಚಿತ್ತವೆರಗದು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಯ ಮಾಡುವರೈಸೆ ॥ ೧೨೨ ॥

ತಾಯ ಸೊಬಗ ಕಂಡಕಂಡಾಗ ಮಕ್ಕಳು ನ್ಯಾಯಪಥವನು ಬಿಡುವರೆ ।
ಶ್ರೀಯಿಂದ ಮಿಂಚುವ ಮಗಳ ಕಂಡರೆ ಪಿತ ಕಾಯಜಶರಕೊಳಗಾಗುವನೆ ॥ ೧೨೩ ॥

ಚೆಲುವ ತಂಗಿಯ ಕಂಡರೊಡಹುಟ್ಟಿದರಮನ ವಳುಕುವುದೆ ಪಾಪಪಥಕೆ ।
ಕಲಿಗೊಳಗಾದವರಿಗೀ ಮಾರ್ಗವಿರೆ ನಿರ್ಮಲ ಮುಕ್ತರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಹುದೆ ॥ ೧೨೪ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಆನಂದಾನ್ಮಂದಮಂದಾ ದದತಿ ಹಿ ಮರುತಃ
ಕುಂದ ಮಂದಾರ ನಂದ್ಯಾವರ್ತಾಮೋದಾನ್ ದಧಾನಾ
ಮೃದುಪದಮುದಿತೋದ್ಗೀತಕೈಃ ಸುಂದರೀಣಾಂ
ವೃಂದೈರಾವಂದ್ಯ ಮುಕ್ತೇಂದ್ವಹಿಮಗು ಮದನಾ
ಹೀಂದ್ರ ದೇವೇಂದ್ರಸೇವ್ಯೇ ಮೌಕುಂದೇ
ಮಂದಿರೇಸ್ಮನ್ನವಿರತಮುದಯನ್ಮೋದಿನಾಂ ದೇವದೇವ

ಕುಂದಮಂದಾರ ಮಲ್ಲಿಗೆ ನಂದಾವರ್ತಾರ ವಿಂದದಲ್ಲೆಸೆವ ಸೌರಭದ ।
ಗಂಧವಾಹನನಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಮುಕ್ತರಾನಂದಕ್ಕೆ ನಿತ್ಯ ಸುಖವೀವ ॥ ೧೨೫ ॥

ಚಂದನದ ರಸ ಪೂಸಿದ ಮೈಯೊಳು ಹೊಂದಿದ ಮೋದ ಶೈತ್ಯವನೆ ।
ಮಂದಮಾರುತ ಬಂದು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿಸುವದರಿಂದ ಮುಕ್ತರ ಭೋಗಗಳಿಗೇ ॥ ೧೨೬ ॥

ಮತ್ತ ನರ್ತನದಂತೆ ಶಕ್ತ ನೃಪಾಲಗೆ ಭೃತ್ಯನ ಕೈಲಾಗಿನಂತೆ ।
ಮುಕ್ತರ ಭೋಗಂಗಳಪ್ಪುವು ಹರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಚಾರಿತ್ರಲೀಲೆಗಳು ॥ ೧೨೭ ॥

ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಚ್ಯುತ ಗಡ ಮುಕ್ತರೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಾಮರು ಗಡ ।
ಇತ್ತ ಇವರಾಟವ ಅತ್ತ ಶ್ರುತಿಪಾಠವ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದವ ಜಾಣ ॥ ೧೨೮ ॥

ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಾನಂದ ತಪದಂತೊದಗಿದ ವಿಷಯರಾಶಿಗಳ ।
ಮದನನಯ್ಯನ ಪುರದೊಳಗಿದ್ದ ಮುಕ್ತರು ಮುದದಿಂದ ಸೇವಿಪರೈಸೆ ॥ ೧೨೯ ॥

ಅರ ಎಂದು ಣ್ಯ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸುಧೆಸಾಗರವೆರಡೆಂದೆಂದಿಪ್ಪುವುಗಡ ।
ಸರಸ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಅದರ ರಸವನು ಮುಕ್ತರು ಬಂದಾಸ್ವಾದಿಸುವರು ಗಡ ॥ ೧೩೦ ॥

ಒಂದು ಅಶ್ವತ್ಥವು ಚೆಂದದಮೃತರಸವ ಎಂದೆಂದು ಕರೆಯುತಿಪ್ಪುದು ಗಡ ।
ಬಂದದನೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮುಕುತರು ತಮ್ಮ ಮನ ಬಂದಂತಾಸ್ವಾದಿಸುವರು ಗಡ ॥ ೧೩೧ ॥

ಶುದ್ಧಪ್ರಾಕೃತವಾದ ಷಡ್ವಿಧ ರಸವುಳ್ಳ ಸ್ವಾದ್ವನ್ನಗಳ ಕೊಡುತಿಪ್ಪ ।
ಹೃದ್ಯನದಿಗಳು ಸುತ್ತ ಪರಿವುವು ಪದ್ಮನಾಭನ ಪುರದೊಳಗೆ ॥ ೧೩೨ ॥

ಸರ್ಪಿಪಾಯಸವೆಂಬ ಕರ್ದಮಂಗಳ ಕೂಡಿ ಒಪ್ಪುವ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳ ।
ತೋರ್ಪ ಅಮ್ಯತನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವುದನೊಪ್ಪುಗೊಂಬರು ಲೀಲೆಯಿಂದ ॥ ೧೩೩ ॥

ವಾಪಿ ಕೂಪ ತಟಾಕಂಗಳಿಹವು ನಾನಾ ಫಲವೆರಸಿದ ತರುಗಳು ।
ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಇವರು ನಾನಾಪರಿ ಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವರು ॥ ೧೩೪ ॥

ನಿತ್ಯಾಪ್ರಾಕೃತವಾದ ಚತುರವಿಧನ್ನಗಳಿಂ ತುತ್ತನೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸೇವಿಪರು ।
ಸತ್ತಿಗೆವಿಡಿವರು ಚಾಮರಂಗಳನಲ್ಲಿ ಭೃತ್ಯರವರಿಗೆ ಬೀಸುವರು ॥ ೧೩೫ ॥

ಮಕ್ಕಳೆತ್ತಿಕೊಂಬ ತಾಯಿ ಸುಖದಿಂದ ಉಕ್ಕುವಂತಲ್ಲಿ ಸೇವಿಪರ ।
ಭಕ್ತಿಭರಿತಚಿತ್ತ ಉಬ್ಬಿಕೊಬ್ಬಿದರೆ ಸೌಖ್ಯಾಬ್ಧಿಯು ತುಳುಕುವುದೈಸೆ ॥ ೧೩೬ ॥

ಪಾಲುಂಬ ಸವಿಗಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಗೂಡಿದ ಪಾಲುಕುಡಿವ ಸುಖ ಮೇಲು ।
ಲೋಲಾಕ್ಷಿಯರ ನೋಳ್ಪ ಸುಖದಿಂದವರಂಗದಾಲಿಂಗನದ ಸುಖ ಮೇಲು ॥ ೧೩೭ ॥

ಇಂತು ಮಹಂತರ ಸುಖಮೇಲು ಮುಕ್ತಿಯೊಳಂತರಂತರದಿ ಸೇವಿಪರ ।
ಸಂತೋಷ ತಾರತಮ್ಯದಲಿಪ್ಪುದೆಂದು ವೇದಾಂತದಿ ಹಯವದನನೊರೆದ ॥ ೧೩೮ ॥

ವೈಕುಂಠವೆಂದೆಂಬ ತನ್ನ ಪುರಕಥೆಯ ಪರಾಕುವಿಟ್ಟು ಕೇಳುವರ ।
ಶ್ರೀಕಾಂತ ಕಾವನೆಂಬಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಂಧಿ ಈ ಕಾವ್ಯದೊಳಗೆ ಮುಗಿಯಿತು ॥ ೧೩೯ ॥

ಶ್ರೀಧರ ಹಯವದನರಾಯನ ದಯದಿಂದ ವಾದಿರಾಜೇಂದ್ರ ರಚಿಸಿದ ।
ಈ ದಿವ್ಯಕಾವ್ಯದಿ ಮುಕ್ತಿಯೊರೆವ ರಮ್ಯ ವಾದ ವೊದಲಸಂಧಿ ಪೊಸಬಗೆ ॥ ೧೪೦ ॥

ಸೃಷ್ಟಿ ಸಂಧಿ

ಇದು ಪುಣ್ಯಕಥೆ ಲೋಕಕ್ಕಿದೆ ಮುಕುತಿಯ ಪಥ ಇದ ಕೇಳುವವನೆ ಕೃತಾರ್ಥ ।
ಇದು ಸರ್ವಸಾಧನ ವಿಧುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತ ಮುದವನೀವುದು ಕೇಳ್ವ ಜನಕೆ ॥ ೧ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಆಸೀದೇಕೋ ಹ ವೈಚಾತ್ರ ವಿಷ್ಣುರ್ನಾರಾಯಣಾಹ್ವಯಃ ।
ನ ಬ್ರಹ್ಮಾ ನ ಚ ರುದ್ರಶ್ಚ ನ ದೇವಾ ನ ಮಹರ್ಷಯಃ ॥

ಒಬ್ಬ ನಾರಾಯಣನೆ ಲಯದಲ್ಲಿಪ್ಪನು ಗಡ ಅಬ್ಜಸಂಭವನಾಗಲ್ಲಿರನು ।
ಅಬ್ಬರದ ರುದ್ರ ಮತ್ತಿರ್ದ ದೇವರ್ಕಳು ಸರ್ಬಋಷಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಗಡ ॥ ೨ ॥

ಏಕೋ ನಾರಾಯಣ ಆಸೀದೆಂಬ ಶ್ರುತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಬ್ಬನೆ ಪ್ರಳಯದಲಿ ।
ಆ ಕಾಲದಿ ನ ಬ್ರಹ್ಮಾ ನಚ ಶಂಕರ ಎಂದು ಬೇಕಾದರ್ಥವ ನಿರ್ಣೈಸಿತಲ್ಲ ॥ ೩ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಸಂಹೃತ್ಯ ನಿಖಿಲಂ ಶೇತೇ ನಿದ್ರಯಾ ಪ್ರಳಯಾಂಬುನಿ ।
ಕದಾಪಿ ನ ವಿಯುಜ್ಯೋತ ತ್ವಯಾ ವಿಶ್ವಪತಿಃ ಸದಾ ॥

ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಗವ ಲಯವ ಮಾಡಿ ಲಲನೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಕೂಡೆ ವಟದ ।
ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಸುಖದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಎಂದು ಅಳಿವಿಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷರ್ಗೆ ॥ ೪ ॥

ಸಮನಾ ಎಂಬ ಸೂತ್ರ ಪ್ರಕೃತಿಶಬ್ದ ವಾಚ್ಯ ರಮೆಗೂ ತತ್ಪುರುಷ ಶ್ರೀಹರಿಗೂ ।
ಸಮದೇಶ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿರವ ಪೇಳಿತಾಗಿ ಭ್ರಮೆ ಸಲ್ಲ ನಾವೆಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ॥ ೫ ॥

ಬೊಮ್ಮನ ಪ್ರಳಯದಲಿ ಸುಮ್ಮನೆಯಾಗಿಪ್ಪ ನಮ್ಮ ದೇವಗೆ ಮೃತ್ಯುವಿಲ್ಲ ।
ಜನ್ಮವಿವಗೆ ಇಲ್ಲ ಪ್ರಾಗಭಾವವಿಲ್ಲ ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಮೃಣ್ಮಯವಹುದೆ ॥ ೬ ॥

ಜನನ ಮರಣಗಳ ತೊರೆದಾಲಯದಿ ಹರಿ ವನಿತೆಯರೊಡನಾಡುವಾಗ ।
ಮನೆಮನೆದೈವಂಗಳೆಲ್ಲಿ ಪೋದವೊ ಸರ್ವಾಗ್ರಣಿ ಬೊಮ್ಮಹೆಮ್ಮಗನು ॥ ೭ ॥

ಅನೇಕ ದನುಜರಟ್ಟುಳಿ ಬಂದಬಂದಾಗ ಅನುಸರಿಸಿ ಇವನ ಎಂದೆಂದೂ ।
ಅನಾಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಾಳ್ವ ದೇವರ ಹರಿ ಗೆಣೆಎಂಬರವಿವೇಕಿಗಳು ॥ ೮ ॥

ಪಾರಂತಕಾಲೇ ಸರ್ವೇ ಮುಚ್ಚಂತಿ ಎಂಬ ನಿರವಕಾಶ ಶ್ರುತಿಯಿರಲು ।
ದುರಾಸೆಯ ಬಿಡು ವಾದಿ ಇನ್ನೊಂದು ಲಯದಿ ವಿರಿಂಚಿ ಪ್ರಳಯವೆ ಮಹಾಪ್ರಳಯ ॥ ೯ ॥

ಈ ಲಯಕ್ಕಳುಕದ ಕಾರಣ ಹರಿಗುಣಗಳಿಗೆ ಲಯ ಸಲ್ಲದಾಗಿ ।
ತಾಳದು ನಿರ್ಗುಣ ನಿರಾಕಾರದ ಮಾತು ಆಲೋಚನೆಯ ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ॥ ೧೦ ॥

ಏಕನೆನಿಪ ಬ್ರಹ್ಮ[ಗ್ಯೈ]ಕ್ಯವೆಂತಪ್ಪುದು ಏಕವೇ ಐಕ್ಯವಲ್ಲವಲ್ಲಾ ।
ಏಕಸ್ಯಭಾವ ಐಕ್ಯವೆಂದು ಪೇಳ್ವರೆ ವ್ಯಾಕರಣದವರ ನೀ ಕೇಳೊ ॥ ೧೧ ॥

ಧರ್ಮವೆನಿಪ ನಿಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮ ಜೀವರೈಕ್ಯ ಚಿನ್ಮಾತ್ರದಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ।
ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಅದ್ವಿತೀಯ ಶ್ರುತಿಯು ನಿನಗೆ ಸಮ್ಮತೈಕ್ಯವ ಖಂಡಿಸಿತಲ್ಲ ॥ ೧೨ ॥

ತನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತಿಹ ಮೂಷಕನ ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಶ್ರುತಿಯೆಂಬ ಭುಜಗನು ।
ಅನ್ಯತ್ರ ಪೋಗದೆ ಒಂದರಿಂದುದರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಲು ಮತ್ತೆರಗದು ॥ ೧೩ ॥

ಲೋಕವಿಲ್ಲೆಂಬಾಗ ಲೋಕಾಂತರ್ಗತವಾದೀ ವಾಕು ತಾನೇ ಪೋಗದಿಹುದೇ ।
ತಾ ಕೆಡುವರ್ಥವ ತಾನಕಟ ಪೇಳ್ವರೆ ಕಾಕುಮಾಡದಿರು ಶ್ರುತಿಗಳ ॥ ೧೪ ॥

ಶ್ರುತವಾದರ್ಥವಾ ಶ್ರುತಿಯನ್ನೆ ಕೆಡಿಸುವ ಪಾತಕವಂ ಗೈಸುವುದೇ ।
ಯಾತರಿಂದೇನಾಯ್ತು ತದ್ವಿಘಾತಕ್ಕೆ ಹೇತುವಲ್ಲೆಂಬರು ಬುಧರು ॥ ೧೫ ॥

ಚಿನ್ಮಾತ್ರಾಶ್ರಯವೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನವು ನಮ್ಮ ನಾರಾಯಣಗಿಲ್ಲ ।
ರಮ್ಮೆಯರಸ ತನ್ನ ನಾಭಿಪದ್ಮದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದೀ ಜಗಪುಸಿಯೇ ॥ ೧೬ ॥

ಅನಾದಿಮಾಯಾ ಸುಪ್ತನು ಗಡ ಜೀವನು ಅನಿದ್ರಗಡ ಪರಬೊಮ್ಮ ।
ಅನುಭವಕೆ ತಂದುಕೊ ಈ ಶ್ರುತಿಯರ್ಥವ ಮನಕೆ ಬಂದಂತಾಡಬೇಡ ॥ ೧೭ ॥

ಮೃತಿಯಿಲ್ಲದವ ನಿತ್ಯಾಮೃತನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಯಿಲ್ಲದವ ಪುನರ್ಭವಕೆ ।
ಅತಿದೂರನಲ್ಲವೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಪತಿ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತ ಬಲ್ಲವಗೆ ॥ ೧೮ ॥

ಅವ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತ ಜೀವರು ಮಧ್ಯಮುಕ್ತರೆಂಬ ವಿರುದ್ಧಧರ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯೊಳು ।
ಸುವಿವೇಕಿಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದಕಾರಣ ಇವನ್ನೈಕ್ಯವಲ್ಲಿಯು ಸಲ್ಲ ॥ ೧೯ ॥

ಎಂದೆಂದು ಕರ್ಣಶೂನ್ಯ ಪನ್ನಗನಿಗು ಕಳುವಿನಿಂದ ಕರ್ಣ ಪೋದವಗು ।
ಮಂದಮಾನವ ಮಹದಂತರವಲ್ಲವೆ ಈಯಂದ ಮಧ್ಯಮಮುಕುತರಿಗು ॥ ೨೦ ॥

ಸಾಯುಜ್ಯವೆಂಬ ಶಬ್ದವು ಶಾಬ್ದಿಕರಿಗೆ[ಯುಜಿರ್ಯೋಗೇ]ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂ– ।
ದಾಯಿತೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧವದರಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗವಾಯಿತಲ್ಲ ಖಳರ ॥ ೨೧ ॥

ಹರಿಯ ಸರ್ವಾಂಗದಿ ತುಂಬಿರ್ದ ಜೀವರ ಇರವೆ ಸಾಯುಜ್ಯವೆನಿಪುದು ।
ಮರುಳಾಗಬೇಡ ಮಾನವ ಸರ್ವೇಶನೆತ್ತ ಹರಿಯನುವ್ರತಮುಕ್ತರೆತ್ತ ॥ ೨೨ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಕ್ಷ್ಯೇಹಿ ಚೇತನಗಣಾನ್ ಸುಖದುಃಖಮಧ್ಯ ।
ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ತನುಭೃತಾಂ ವಿಹೃತಿಂ ಮಮೇಚ್ಛನ್ ॥
ಸೋಽಯಂ ವಿಹಾರ ಇಹಮೇ ತನುಭೃತ್ಸ್ವಭಾವ ।
ಸಂಭೂತಯೇ ಭವತಿ ಭೂತಕೃದೇವ ಭೂತ್ಯಾಃ ॥

ಮತ್ತೊಂದು ತಂಡದ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಗತಿಯ ।
ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯ [ಇತ್ತಪೆ]ನೆಂದು ಪುನರಪಿ ಚಿತ್ರ ಜಗತ್ತು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ॥ ೨೩ ॥

ಇದು ಲೀಲೆ ತನಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯದಾಸ್ಪದವ ಕೊಡುವುದು ಜೀವರಿಗೆ ।
ಸದಾ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಫಲವಾಹುದು ಅದರಿಂದ ಅದುಭುತ ಜಗವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ॥ ೨೪ ॥

ಲೋಹಿತ ಶುಕ್ಲ ಕೃಷ್ಣಗಳೆನಿಪ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೇಹದ ನಿಜಸತಿಗಿತ್ತು ।
ಶ್ರೀ ಹರಿಯದರಿಂದ ವರ್ಣತ್ರಯದ ರೇಣು ವ್ಯೂಹವ ಬೇರೆ ಬೇರಿಟ್ಟ ॥ ೨೫ ॥

ಸತ್ವವೆಂಬ ಗುಣ ಶುಕ್ಲಾಣುಗಳ ರಾಶಿ ರಕ್ತಾಣುವೆ ರಜೋಗುಣವು ।
ಮತ್ತೆ ನೀಲಾಣುಗಳ ಮೊತ್ತವೆ ತಮೋಗುಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿವಕೆ ॥ ೨೬ ॥

ಈ ಪರಮಾಣುಗಳ ರೂಪವೆಂಬೋ ಗುಣದ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಹಳವಾಗಿರಲು ।
ಆ ಪರಮಾಣುಗಳ ಗುಣವೆಂದು ಕರೆವರ್ಕೈ ತಾಪಸರಿದಕೆ ಮೆಚ್ಚುವರು ॥ ೨೭ ॥

ಯಾವದ್ರವ್ಯ ಭಾವಿಗುಣಕೆ ಗುಣಿಯೊಳೇಕೀಭಾವವೆಂದೆಂಬ ರಹಸ್ಯ ।
ಕೋವಿದರಿಗೆ ತೋರುವುದು ಈ ಗುಣಗಳನೆ ಭಾವಜ್ಞ ಗುಣವೆಂದೆಂಬುವರು ॥ ೨೮ ॥

ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಈ ತತ್ವಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಸ್ಥೌಲ್ಯ ಬಪ್ಪಂತೆ ।
ಒಪ್ಪುವೀ ಗುಣತ್ರಯದಣುಗಳ ಕೂಡಿಸಿ ಸರ್ಪಶಾಯಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ॥ ೨೯ ॥

ಬೆರೆಸಿದ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ತತ್ತ್ವಂಗಳ ಪರಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ರಾಶಿಗಳ ।
ತೆರತೆರದಿ ತೆಗೆದು ತತ್ತ್ವಂಗಳ ಸಾಲ ವಿರಚಿಸುವಂದ ಸಾಲದೆ ॥ ೩೦ ॥

ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ತತ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಬೇಕೊ ಅಷ್ಟು ತ್ರಿಗುಣದ ಅಂಶಗಳ ।
ಇಟ್ಟು ಮತ್ತದರಿಂದ ಅಹಂಕಾರತತ್ವವ ಪುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೊಂದಿಷ್ಟಿಡುವ ॥ ೩೧ ॥

ಕಾರಣ ತತ್ವರಾಶಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆತೆಗೆದು ಬೇರಿದ್ದ ತ್ರಿಗುಣದಂಶಗಳ ।
ಸೇರಿಸಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರತತ್ತ್ವಂಗಳ ಶ್ರೀಧರ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ॥ ೩೨ ॥

ಮಹತ್ತೆಂಬ ತತ್ವ ಮಹಿಮೆಯನೀವುದು ಅಹಂ ತತ್ವದಿಂದಹಂಕಾರ ।
ಬಾಹೋದು ಬುದ್ಧಿ ನಿಶ್ಚೈಸಿಕೊಡುವುದು ನಾನಾಹಂಬಲಿಕೆಯ ಮನವು ॥ ೩೩ ॥

ಐದು ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳೈದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳೈದು ತನ್ಮಾತ್ರ ತತ್ವಗಳು ।
ಐದು ಭೂತಂಗಳೆಂದಿಪ್ಪತ್ತುನಾಲಕು ಆದಿಕಾಲದ ತತ್ವಂಗಳು ॥ ೩೪ ॥

ಹತ್ತು ಕರಣಂಗಳು ನಿತ್ಯದಿ ವಿಷಯಗಳ ಅರ್ತಿಯ ತೋರಿ ಈ ಮನವ ।
ಅತ್ತಲೆಳೆಯಲು ಉಂಡುಂಡಹಂಕರಿಸೆ ಮರ್ತ್ಯರಿಗೆ ಬಹದೆ ಮಹತ್ವ ॥ ೩೫ ॥

ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಸತ್ಕರ್ಮಂಗಳ ಮರೆದುತ್ತಮರೊಳು ಮತ್ಸರಿಸುವ ।
ವಿತ್ತ ಸಂಪತ್ತಿಗುನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ಭವದಲಿ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಅರ್ತಿಯನುಂಬ ॥ ೩೬ ॥

ಅಂಗನೆಯರಾಸೆಗೆ ಚರಣಂಗಳು ನಡೆಸುವುವು ಕಂಗಳವರಂಗವ ತೋರುವುವು ।
ಬಂಗಾರಕೊಡಿಸ್ಯವರ ಎಂಜಲನುಣಿಸುವುವು ಕರ್ಣಂಗಳು ನುಡಿಗೆ ಮರುಳಹವು ॥ ೩೭ ॥

ದುಷ್ಟಾನ್ನ ಉಂಡುಂಡು ಪೊಟ್ಟೆಪೊರೆಯಿಸುವು[ವು] ಭ್ರಷ್ಟರೊಡನಾಡಿಸುವುವು ।
ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೊಡದಿರೆ ಬೈಸುವುವು ಕಷ್ಟಗತಿಗೆ ಕಡೆಗೆಳಸುವುವು ॥ ೩೮ ॥

ಈ ತತ್ತ್ವಂಗಳಿಗೀಶರಾದ ದೇವತೆಗಳ ವ್ರಾತಗಳನಿವು ಕೆಡಿಸವು ।
ಭೂತಳದೊಳಗರಸಿನಮನೆಸಂಕೋಲೆ ಆತನ ಕಾಲ ಕಟ್ಟುವುದೆ ॥ ೩೯ ॥

ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೀ ತತ್ವಗಳಿಂದಲೆ ನೋವನೀವುತ ಭವದೊಳಗೆ ।
ತಾವಿದಕ್ಕೊಳಗಾಗದಿಹರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕೃಪಾವಲೋಕನ ಬಲದಿಂದ ॥ ೪೦ ॥

ಇಂತು ಭ್ರಾಂತಿಯನೀವ ಈ ತತ್ವಂಗಳೆ ಮಹಂತರ ಸಂಗ ದೊರಕಲು ।
ಸಂತತ ಶ್ರವಣಾದಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆರಗಿಸಿ ಕಂತುಪಿತನ ತೋರಿಸುವುವು ॥ ೪೧ ॥

ಹರಿಯತ್ತ ನಡೆಸುವುವು ಹರಿನಾಮ ನುಡಿಸುವುವು ಹರಿಪೂಜೆಯನೆ ಮಾಡಿಸುವುವು ।
ಹರಿಮೂರ್ತಿ ನೋಡಿಸಿ ಹರಿಕೀರ್ತಿ ಪಾಡಿಸಿ ನರರಹಂಕೃತಿ ಕೆಡಿಸುವುವು ॥ ೪೨ ॥

ಉಕ್ಕು ತಗ್ಗಿಸುವುವು ಸೊಕ್ಕು ನಿವಾರಿಸಿ ಸತ್ಕರ್ಮಕಿಕ್ಕಿ ಸಲಹುವುವು ।
ದುಃಖವೀವ ಪಂಚಭೂತ್ಮಾತ್ಮಕ ದೇಹದಕ್ಕರ ಬಿಡಿಸಿ ರಕ್ಷಿಪುವು ॥ ೪೩ ॥

ಈಸು ಪುಣ್ಯವ ಮಾಡಿ ದಿನದಿನ ಧೇನಿಸೆ ಶ್ರೀಶ ಸಂತೋಷಿಸಿ ತನ್ನ ।
ಭಾಸುರಮೂರ್ತಿಯ ಕಣ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಡುವ ದೋಷಗಳ ದೂರಕ್ಕೋಡಿಸುವ ॥ ೪೪ ॥

ಅಂತವಿಲ್ಲದ ಸ್ವರೂಪಸುಖದನುಭವಕೆ ಅಂತರಾಯವ ಮಾಳ್ಪವೆಂದು ।
ಚಿಂತಿಸಿ ತುದಿಯೊಳಿವ ಸಂತರಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನ್ನ ಸಂತರ್ಬೇಡುವರು ॥ ೪೫ ॥

ಕಣ್ಣಂಶ ಕಾಣೋದು ಕಿವಿಯಂಶ ಕೇಳೋದು ರಸನಂಶಾಸ್ವಾದಿಸುವುದು ।
ಭಿನ್ನತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಕಾರ್ಯವನ್ನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕಾಣಿರೊ ॥ ೪೬ ॥

ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಲರಿಯವು ಚರಣ ನಡೆದಂತೆ ಕೈ ನಡೆಯುವುದೆ ।
ಘ್ರಾಣ ಗಂಧವಾಘ್ರಾಣಿಸುವಂತೆ ತ್ವಗಂಶ ಘ್ರಾಣಿಸಬಲ್ಲುದೆ ಕೇಳಿ ॥ ೪೭ ॥

ಇಂಬುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಬರವೆ ಬೇಕು ಬಾಯಿತುಂಬ್ಯೂದುವರೆ ವಾಯು ಬೇಕು– ।
ಉಂಬಡುಗೆಗೆ ಕಿಚ್ಚುಬೇಕು ತೃಷೆಗಳೆವರೆ ಅಂಬುವೆ ಬೇಕುಣಲನ್ನ ಬೇಕು ॥ ೪೮ ॥

ಅದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ತತ್ವಂಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ನ್ಯೂನ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಲ್ಲ
ಇದನು ವಿವೇಕಿಸಿ ಹರಿ ಕಂಡು ಅವರವರಿಂಮೊದಲೆ ರಾಶಿಗಳ ಸೃಜಿಸುವ ॥ ೪೯ ॥

ಇಂತು ತತ್ವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಶ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳನಂತಗಳಾಗಿಪ್ಪುವು ಗಡ ।
ಅಂಥ ರಾಶಿಗಳ ನಾನಾಧಾನ್ಯದ ರಾಶಿಯಂತೆ ಕೂಡಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ॥ ೫೦ ॥

ಇದರೊಳು ಮೊದಲು ಮಹತ್ತತ್ವಾಂಶದ ಸೃಷ್ಟಿ ಅದರಿಂ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮದಿ ।
ತುದಿಯ ಪೃಥ್ವಿತತ್ವಪರಿಯಂತ ಅವನವನೆ ಒದಗಿಸಿ ಮಾಳ್ಪ ಹರಿಗೆಣೆಯುಂಟೆ ॥ ೫೧ ॥

ಮಹತ್ತತ್ವದಂಶಗಳೆ ಶುಕ್ಲವಾಗಿಪ್ಪವು ಗಡ ಅಹಂತತ್ವ ಮೂರು ಬಣ್ಣವಕ್ಕು ।
ಅಹುದದರ ಶುಕ್ಲಾಣುಗಳಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯು ಮನಲೋಹಿತಾಂಶಗಳಿಂ ದಶೇಂದ್ರಿಯಗಳು ॥ ೫೨ ॥

ಕಪ್ಪಿನಂಶಗಳಿಂದ ಪಂಚಭೂತಗಳು ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲ ಪಿರಿಯರು ।
ಒಪ್ಪಿ ಪೇಳುವರಿಂತು ಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಮನ ಕೊಪ್ಪ ಷೋಡಶ ಕಲೆಗಳ ॥ ೫೩ ॥

ತಾಮಸವೆಂಬ ಕಪ್ಪಿನಂಶದಿಂದ ಪಂಚತನ್ಮಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲು ಗಡ ।
ಆಮೇಲೆ ವ್ಯೋಮಾದಿ ಪಂಚಭೂತಗಳ ಜನ್ಮ ಎಂಬೋದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ॥ ೫೪ ॥

ತುದಿಯೊಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಿಪ್ಪತ್ತುಮೂರನೆ ಉದಕವೆಂಬ ತತ್ತ್ವದೊಳಗೆ ।
ಕದಡದಂತೆ ಭೂರಜವಮಾಡಿ ಕೂಡಲಿಂತುದಿಸಿದವಖಿಳ ತತ್ವಗಳು ॥ ೫೫ ॥

ಇಂಥ ಮಹದಾದಿ ತತ್ವಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ತತ್ತಸ್ಥಾನದಲಿಟ್ಟು ಪೊರೆವ ।
ಉತ್ತಮಪುರುಷ ಅವರ ತೆತ್ತಿಗನಾಗಿಸುತ್ತ ಸುರರ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ॥ ೫೬ ॥

ಶುದ್ಧ ಸತ್ವಗುಣದಿಂದಲೆ ತತ್ವಂಗಳಾಳ್ದ ದೇವರ ದೇಹಂಗಳನು ।
ಮಾಳ್ದನವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕೂಡ್ದ ಮಿಕ್ಕ ಸುಗುಣಂಗಳನು ॥ ೫೭ ॥

ಮತ್ತೆ ತನ್ನರಸಿಯೊಡನೆ ನೀರೊಳ್ಮಲಗಿದ್ದು ತತ್ವದೊಂದೊಂದಂಶಗಳನು ।
ಚಿತ್ರರೇತವ ಮಾಡಿ ಚಿನ್ನದಜಾಂಡವ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ॥ ೫೮ ॥

ನೀರೊಳಗಿದ್ದ ಭೂರೇಣುಗಳೆಲ್ಲವ ಸೇರಿಸಿ ತನ್ನುದರದೊಳು
ಆರನೆಯ ಗರ್ಭದಿಂ ಯೋನಿದ್ವಾರದಿ ತೆಗೆದು ನೀರಜಜಾಂಡವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ॥ ೫೯ ॥

ನೂರುಕೋಟಿಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣ ಸುತ್ತಲು ಸೂರಿಯನಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ।
ಆ ರಮ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಂಡ ಪೊಕ್ಕು ಪುನರಪಿ ನೀರೊಳು ಕೃಷ್ಣ ಮಲಗಿದ್ದ ॥ ೬೦ ॥

ಬೊಮ್ಮಾಂಡದೊಳಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ತತ್ತ್ವ ಸುಮ್ಮನವಾಗಿ ಬೆರೆಸಿಹವು ।
ಆಮೇಲೆ ಭೂಮ್ಯಾದಿ ಹತ್ತಾವರಣಂಗಳು ಕ್ರಮ್ಮದಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿಹವು ॥ ೬೧ ॥

ಪೃಥ್ವಿರೂಪವಾದ ಅಂಡವೆಂಬಾವರಣ ಸುತ್ತಲು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿಹುದು ।
ಮತ್ತೆ ಅಪ್ಪಾದಿ ಸತ್ವಂತವಾದಾವರಣ ಹತ್ತು ಹತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದಿಹವು ॥ ೬೨ ॥

ಬೆಳೆದ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೇಲಾದಾವರಣ ಉಳಿದ ತತ್ತ್ವವನೊಳಗೆಳೆದು ।
ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲ ಬೆರೆಸಿಕೊಂಡಿಪ್ಪುದಿಂತಿಲ್ಲದಿರೆ ಮಹಿಮೆಯೆಂತಿಪ್ಪುದಿದಕೆ ॥ ೬೩ ॥

ಉತ್ತರೋತ್ತರತತ್ವಕ್ಕಧಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬೇಕು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿಹುದ್ಯೆಸೆ ಎನಲು ।
ತತ್ವಮಯವಾದ ದೇಹಂಗಳೆಂತಿಪ್ಪುವು ಜೀವರ ತ್ರಿಗುಣಂಗಳೆಂತು ಕಟ್ಟುವುವು ॥ ೬೪ ॥

ಒಳಹೊರಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿಹವು ಮೇಲಣತತ್ವ ಕೆಳಕೆಳಗೆ ಕೀಳು ತತ್ತ್ವಗಳಿಹವು ।
ಜಲಜನಾಭನಿಂತು ಹತ್ತಾವರಣಂಗಳ ಒಳಗೆ ಈ ಜಗವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ॥ ೬೫ ॥

ನೂರುಕೋಟಿಯೋಜನ ಮೊದಲಂಡಾವರಣಕ್ಕೆ ನೀರಮೇಲೆ ಈರೇಳಾಗಿ ।
ತೋರುವ ಲೋಕಗಳಿಂದ್ಯೆವತ್ತು ಕೋಟಿ ಮೇಲಾರು ಮೂರು ದಶೋತ್ತರವು ॥ ೬೬ ॥

ಇಂತೆಲ್ಲವ ಕೂಡಿ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಲಕುಮಿಕಾಂತನ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿ ।
ಆಂತುಕೊಂಡಿಪ್ಪುದು ರೋಮಕೂಪವ ತುಂಬುವಂತೆ ಆ ಹರಿಗಿನ್ನಾರೆದುರು ॥ ೬೭ ॥

ಅಂಡೋದಕದಿ ಸಾಸಿರವರ್ಷ ಪರಿಯಂತ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಪವಡಿಸಿದ ।
ಚಂಡಾಂಶು ಸಹಸ್ರ ಸನ್ನಿಭನಾಭಿಯಿಂದುದ್ದಂಡ ಕಮಲವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ॥ ೬೮ ॥

ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಕೋಟಿ ಯೋಜನ ಬೆಳಗುವ ತತ್ಪದ್ಮದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಜನ ।
ಕಲ್ಪಿಸಿ ಆ ಪದ್ಮದಳದಲ್ಲಿ ಈರೇಳಾಗಿಪ್ಪ ಲೋಕಗಳ ಮಾಡಿದನು ॥ ೬೯ ॥

ಮೊದಲಾ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಪದವನಿತ್ತುಳಿದದ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನಿಗೆ ।
ಪದುಮಸಂಭವನೆಂಬ ಪಟ್ಟವನಿತ್ತು ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವನಾಳೆಂದ ॥ ೭೦ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಯ ನಮೋ ಮಂತ್ರತ್ರಯ ಜಪಃ ಸದಾ ।
ಅನುಗ್ರಹಾಯ ಮೇ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರೀತಯೇ ಕ್ರಿಯತೇ ಹಿ ಸಃ ॥

ಏಕವಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರಾತ್ಮಾ ಸಷಟ್ಯತಮಹರ್ನಿಶಂ ।
ಶ್ವಾಸರೂಪ ಜಪೋ ನಿತ್ಯಂ ಉಭಯೋರ್ವಿದ್ವದಜ್ಞಯೋಃ ॥

ಆರುನೂರು ಕೂಡಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದುಸಾವಿರ ಮಂತ್ರೈಕ ಶ್ವಾಸಜಪವ ।
ಮಾರುತ ಈರೇಳು ಲೋಕದ ಜೀವರೊಳೋರಂತೆ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ॥ ೭೧ ॥

ಇಂಥ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಪಟ್ಟವನು ಶ್ರೀಕಾಂತ ಕಟ್ಟುವುದೊಂದಚ್ಚರಿಯೆ ।
ಎಂತೆಂತು ಸೇವಿಪರಂತಂತವರ ದಯವಂತನನಂತ ರಕ್ಷಿಸನೆ ॥ ೭೨ ॥

ಆರುತಿಂಗಳು ತಪಮಾಡಿದ ಧ್ರುವನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದನು ಧ್ರುವಪದವ ।
ನೂರು ಬ್ರಹ್ಮನ ವರುಷಪರಿಯಂತ ಈ ವಿಧದಿ ಆರಾಧಿಸಿದಂಥ ಭಕುತನಿಗೆ ॥ ೭೩ ॥

ಪೂರೈಸಿಕೊಡುವುದಕೆ ಕಡೆಯಿಲ್ಲದ ಋಣ ಸಾಸಿರಕೊಂದು ಕೊಟ್ಟು ತಿದ್ದುವಂತೆ ।
ಮಾರುತಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿತ್ತು ಮತ್ತವಗೆ ತನ್ನಾರೋಗಣೆಯಿಂದರ್ಧ ಯೀವ ॥ ೭೪ ॥

ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ನಾನಾಜೀವರು ಮಾಡುವ ಸತ್ಕರ್ಮಂಗಳ ಫಲವಾದ ।
ಸೌಖ್ಯವ ಬೊಮ್ಮಪಟ್ಟವನಾಳ್ವ ದೇವನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕೂಡಿಕೊಂಡುಂಬ ॥ ೭೫ ॥

ಅದರಿಂದ ಸಹಭೋಗಪದವೆಂಬ ಇಂಥಾ ಸಂಪದವೀವ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನಿಗೆ ।
ಮದನನಯ್ಯನಿಂತು ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಗೆ ಸದೃಶ ಫಲವಿಂತು ಕೊಡುವ ॥ ೭೬ ॥

ನಂಬಿದ ಸಾಲಿಗ ಬಂದು ಬಂದು ಬೇಡಲುಂಬಾಗ ಕೂಡಿಕೊಂಡುಂಡು ।
ನಂಬಿಸುವಂತೆ ಬೊಮ್ಮನಿಗರ್ಧ ಉಣಿಸಿ ಹರ ಉಂಬ ಸಂಭ್ರಮವನೇನೆಂಬೆ ॥ ೭೭ ॥

ಬೊಮ್ಮನ ನೂರುವರುಷ ಪರಿಯಂತ ಸಮ್ಮೀರ ಮಾಡಿದ ಜಪಕೆ ।
ಸಮ್ಮಾನ ಫಲವೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪದಲುಣಿಸಿ ರಮ್ಮೇಶ ತಾನೆಂದೆಂದುಂಬ ॥ ೭೮ ॥

ಅಂದು ಹನುಮನಿಗಿತ್ತ ಚೆಂದದ ವರವನು ಇಂದು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿದನು ।
ಇಂದಿರೆಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಪುರಂಗಳ ಪೊಂದಿ ಆನಂದದಿಂದಿದ್ದ ॥ ೭೯ ॥

ಕರ್ತುಹಯವದನ ಬೊಮ್ಮಾಂಡದೊಳಗೆ ಸರ್ವತ್ರ ಜೀವರ ತುಂಬಿಸಿಹನು ।
ಮುಕ್ತವರ್ಗವ ತನ್ನ ಮೂರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಶ್ರುತಿಪಥವ ॥ ೮೦ ॥

ಇಂದಿರೇಶನಿಂತು ಈ ಜಗವೆಲ್ಲವ ಚೆಂದದಿಂದಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ।
ಎಂದು ಪೇಳುವಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿಯು ಸಂದುಪೋಯಿತು ಕೇಳಿ ಬುಧರು ॥ ೮೧ ॥

ದೈತ್ಯರಿಂದ ಬಾಧೆ ಬಂದಬಂದಾಗ ಹರಿ ಹತ್ತವತಾರಗಳ ಮಾಡಿ ।
ಭೃತ್ಯರ ಪೊರೆದ ತನ್ನರ್ಥಿಯ ಪೂಜೆಯ ಹತ್ತಿರೇ ಇದ್ದು ಕೈಗೊಂಬ ॥ ೮೨ ॥

ಶ್ರೀಧರ ಹಯವದನರಾಯನ ದಯದಿಂದ ವಾದಿರಾಜೇಂದ್ರ ವಿರಚಿಸಿದ ।
ಈ ದಿವ್ಯಕಾವ್ಯದಿ ಸೃಷ್ಟಿಯೊರೆವ ರಮ್ಯವಾದ ತೃತೀಯ ಸಂಧಿ ಪೊಸಬಗೆ ॥ ೮೩ ॥

ಸ್ಥಿತಿಸಂಧಿ

ಇದು ಪುಣ್ಯಕಥೆ ಲೋಕಕ್ಕಿದೆ ಮುಕುತಿಯ ಪಥ ಇದಕೇಳುವವನೆ ಕೃತಾರ್ಥ ।
ಇದು ಸರ್ವಸಾಧನ ವಿಧುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತ ಮುದವನೀವುದು ಕೇಳ್ವ ಜನಕೆ ॥ ೧ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ನಾರಾಯಣಾಯ ಪರಿಪೂರ್ಣಗುಣಾರ್ಣವಾಯ ।
ವಿಶೋದಯ ಸ್ಥಿತಿಲಯೋನ್ನಿಯತಿ ಪ್ರದಾಯ ॥
ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾಯ ವಿಬುಧಾಸುರಸೌಖ್ಯ ದುಃಖ ।
ಸತ್ಕಾರಣಾಯ ವಿತತಾಯ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ॥

ನೀಲನಿರ್ಮಲಗಾತ್ರ ನಿರುಪಮ ಚರಿತ್ರ ಮೂಲಕಾರಣ ಮುಕ್ತರೊಡೆಯ ।
ಪಾಲಸಾಗರಶಯನ ಪಂಕಜನಾಭನೇ ಪಾಲಿಸೋ ಪರಮಪಾವನನೇ ॥ ೨ ॥

ಹಾರ ಕೌಸ್ತುಭಧರ ಹಾವಿನಮೇಲೊರಗಿಪ್ಪ ನಾರಾಯಣ ನಳಿನಾಕ್ಷ ।
ಚಾರುಕುಂಡಲ ಚೆಲ್ವ ಚಂದ್ರವದನ ನಮ್ಮ ಮಾರಜನಕ ಮನ್ನಿಸುವ ॥ ೩ ॥

ಪೊನ್ನಪೆಂಡೆಯ ಕಾಂಚಿ ಪೊಳೆವ ಪೀತಾಂಬರ ರನ್ನದ ಮಕುಟ ರಂಜಿಸಲು ।
ಅನ್ನರ್ಘ್ಯಾಭರಣದ ಅರ್ಥಿಹರಿ ನಮ್ಮಗುನ್ನತ ಸುಖವನುಣ್ಣಿಸುವ ॥ ೪ ॥

ಕಂಜ ಕಂಬುಚಕ್ರ ಕೌಮೋದಕೀಹಸ್ತ ಮಂಜುಳಮೂರ್ತಿ ಮಾರಮಣ ।
ಕುಂಜರಭಯಹಾರಿ ಕುಜನಸಂಹಾರಿ ನಿರಂಜನ ರಕ್ಷಿಸು ಜಗವ ॥ ೫ ॥

ದುಷ್ಟದಾನವರನೆಬ್ಬಟ್ಟಿ ಸುಜನರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ ।
ಪಟ್ಟವ ಶಕ್ರಂಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಲಿಯ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ತನ್ನಿಷ್ಟರನು ಪೊರೆದ ॥ ೬ ॥

ಗ್ರಂಥಾದಿಯಲಿ ಮಾಳ್ಪ ಮಂಗಳಕೆ ಸಲೆ ಸಂದ ವೇದವಾಕ್ಯವಿಲ್ಲದಿರೆ ।
ಚೆಂದದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಬಲದಿಂದಲಿ ಒಂದು ಶ್ರುತಿಯ ತಂದುಕೊಂಬುವುದು ॥ ೭ ॥

ನಿಂಬಾದಿತ್ಯ ವಿಷ್ಣುಸ್ವಾಮಿ ಮತದೇವರೆಂಬ ನಿಮ್ಮವರೇ ಧರಿಸುವರು ।
ತುಂಬಿದ ತತ್ತ್ವವಾದಿಗಳು ರಾಮಾನುಜರು ಸಂಭ್ರಮದಿ ತಪ್ತಚಕ್ರ ಧರಿಸೋರೈ ॥ ೮ ॥

ನಿಮ್ಮ ಮತದ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರು ನಿರ್ಮಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರ ಧರಿಸಿ ।
ತಮ್ಮ ಕರದಿಂದಲೆ ಚಕ್ರಮುದ್ರಿಕೆ ಸತ್ಕರ್ಮ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವರು ॥ ೯ ॥

ಸ್ವತಪ್ತಚಕ್ರ ಸುಪವಿತ್ರ ಮುದ್ರಿಕೆ ಎಂದು ಶ್ವೇತೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಜ್ವಾಲೆಂದು
ನಿಮ್ಮ ಮತದ ಯತಿಗಳು ಮನ್ನಿಸಿದ ಶ್ರುತಿಯಿದು ಯಾತಕಿನ್ನು ಬರಿದೆ ಕಲಹ ॥ ೧೦ ॥

ಇಷ್ಟು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಕೆಂದು ಮೂಲವೇದ ಸ್ಪಷ್ಟಾರ್ಥ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಡುವರೆ ।
ಪಟ್ಟದರುದ್ರ ಪದ್ಮದಲೆತ್ತಿದ ಶ್ರುತಿಯೊಡಂಬಟ್ಟು ಚಕ್ರವ ಧರಿಸಿರೊ ॥ ೧೧ ॥

ಶ್ರುತಿ : ಪವಿತ್ರಂ ತೇ ವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಪ್ರಭುರ್ಗಾತ್ರಾಣಿ ಪರ್ಯೇಷಿ ವಿಶ್ವತಃ ।
ಅತಪ್ತ ತನೂರ್ನತ ದಾಮೋ ಅಶ್ನುತೇ ಶೃತಾಸ ಇದ್ವಹಂತಸ್ತತ್ ಸಮಾಶತ ॥

ಉನ್ನಂತ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಪತಿಯೆನಿಪ ಪ್ರಭು ಜಗತ್ತಿಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಪೂರ್ಣ ।
ನಿನ್ನ ಕರಕಂಜದಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದ ಸುದರ್ಶನ ನಿನ್ನಂತೆ ಜಗದೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣ ॥ ೧೨ ॥

ತನ್ನವನ ಪವಿಪಂಜರದಂತೆ ತ್ರಾಯತ್ಯೆಂಬ ಮಾನ್ಯ ಪದಗಳ ಯೋಗಬಲದಿ ।
ಧನ್ಯರೀ ಹರಿಯ ಚಕ್ರವನ್ನೇ ಪವಿತ್ರ ಪುನ್ನಾಮದಿ ಕರೆಯುತಿಹರು ॥ ೧೩ ॥

ಈ ಚಕ್ರದಿಂದ ಆವನು ಅತಪ್ತನೋ ಆನೀಚನಿಗೆ ಪರಸುಖ ದೊರಕದು ।
ಯೋಚಿಸಲಾಮಘಟದಂತವ ಕೆಡುವ ತ್ರಿಲೋಚನನೀ ಶ್ರುತಿಗರ್ಥ ಪೇಳ್ದ ॥ ೧೪ ॥

ಶೃಪಾಕೇ ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದಲೀ ಚಕ್ರವ್ಯಾಪಕ ಭುಜಯುಗದಲ್ಲಿಹುದು ।
ಗೋಪೀಚಂದನದಿಂದ ದಿನದಿನವು ಪೂಸುವರ ಕೃಪಾಳು ಹರಿಯವರಿಗೊಲಿವ ॥ ೧೫ ॥

ಉದರವ್ಯಥೆಯ ಬಿಡಿಸುವರೆ ಪೊಟ್ಟೆಯ ಮ್ಯಾಲೆ ಮುದದಿಂದ ತಪ್ತಚಕ್ರವನು ।
ಬುಧರು ಧರಿಸುವರದನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಪದವಪೇಳಿತು ನಮ್ಮ ವೇದ ॥ ೧೬ ॥

ತಪ್ತಚಕ್ರವ ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೊಡಗಿ ತತ್ಪ್ರಸ್ಥಾಪದಲಿ ಈ ಶ್ರುತಿಯ ।
ಅರ್ಥಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪೇಳಿದ ಶಿವ ಮತ್ತೊಂದರ್ಥವನಿದಕೆ ಮೆಚ್ಚ ॥ ೧೭ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಪವಿತ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ್ಯಂ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಹರಿಂ ಸದಾ ।
ತೇನ ತಪ್ತತನೂರ್ಹ್ಯೇಷಾಂ ತೇನ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಂ ॥

ಸೋಮರಸವ ಶೋಭಿಸುವ ಜಾತಿಕವ್ಯಾಪ್ತಕಾ ಮಹ ಚಕ್ರಸನ್ನಿಧಿಯ ।
ಧೀಮಂತರೆಲ್ಲ ಮಥಿಸಿ ಪವಿತ್ರನಾಮ ಶ್ರುತಿಯಿಂದ ಮಥಿಸುವರು ॥ ೧೮ ॥

ಪಾವನವ ಮಾಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀದೇವಿಯರಸನ ಚಕ್ರವೆಂಬುದನು ।
ಭಾವಜ್ಞರಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ವಲಯ ಚಕ್ರವನೆ ಪವಿತ್ರವೆಂಬ ನಾಮ ಶ್ರುತಿ ಕರೆಯಿತು ॥ ೧೯ ॥

ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರ ಛಿದ್ರವುಳ್ಳ ಮಾಧವನ ಪಾವನದ ಚಕ್ರ ಬೇಕೆಂದು ।
ಈ ದಿವ್ಯಚಕ್ರಮಂತ್ರವ ನ್ಯಾಯಕೋವಿದರಾದ ಮುನಿಗಳು ಮನ್ನಿಸುವರೊ ॥ ೨೦ ॥

ಗಂಗೆಯುದಕದಿಂದ ತೊಳೆದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆ ಗಂಗಾಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆವರೆ ಮರುಳ ।
ತುಂಗಚಕ್ರ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಸೆ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ ಮಂತ್ರಾರ್ಥವಾಗುವುದೆ ॥ ೨೧ ॥

ಲೌಕಿಕಾನ್ನವ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕೆ ವಿವೇಕಿಗಳು ವ್ಯಾಹೃತಿಯಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ।
ಬೇಕಾದ ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಸಲಾಲೌಕಿಕಾನ್ನವು ಯತ್ಯರ್ಥವಪ್ಪುವುದು ॥ ೨೨ ॥

ಅದರಿಂದ ತ್ರಿಜಗದ್ಗುರುವಾದ ಶಿವನ ಆಜ್ಞದ ವಿಧಿಯ ಮಾಡಿದ ಮುನಿಗೆ ಗುರುವಾದ ।
ಮದನವೈರಿಯ ಮತವು ಸೂತ್ರಕಾರರ ಮತವು ಇದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಒಂದೆ ಮತವಾಯಿತು ॥ ೨೩ ॥

ಇದನರಿಯದ ವಾದಿ ವಸ್ತ್ರದ ತುಂಡನ್ನು ಪದದಿಂದ ಕರೆದನದಕೆ ಮೂಲಕಾಣಾ ।
ಪದುಮಪುರಾಣವ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲರು ಇದನರಿಯದ ಭಟ್ಟಭಾಸ್ಕರ ತಸ್ಕರ ॥ ೨೪ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಪವಿತ್ರಂ ಚರಣಂ ನೇಮಿಪವಿಶ್ಚಕ್ರ ಸುದರ್ಶನಂ ।
ಸಹಸ್ರಾರಂ ಪ್ರಾಕೃತಘ್ನಂ ಲೋಕಾಧಾರಂ ಮಹೌಜಸಂ ॥

ಎಂಬ ಈ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥವನು ತುಂಬಿಸಿ ಪೇಳಿದ ಪದವೆ
ನಂಬಿಕೊಳ್ಳಿರೋ ನಾವೆಂದುದೆ ತತ್ತ್ವ ।
ಪವಿತ್ರನಾಮವೆಂಬೀ ಹತ್ತು ಪೆಸರು ಮಾಧವ ಚಕ್ರಕೆ ಪರಿಯಾಯವಾಚಕವೆಂದು
ಶಿವನು ಪೇಳಿದ ತತ್ತ್ವವ ಬಿಡುವರೆ ಮಾನವ ಅವನರಿಯದರ್ಥವ ಇನ್ನಾವ ಬಲ್ಲ ॥ ೨೫ ॥

ಹರನ ಭಕ್ತಳೆಂಬ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಗೆ ಪುರಹರನೊಲಿದು ಹೇಳಿದ ತತ್ತ್ವವ ಬಿಟ್ಟು ।
ನರನ ಮಾತ ನಂಬೀಶ್ವರನ ಉಕ್ತಿಯ ಜರೆವರೆ ಮರುಳೆ ತಾಯ ಮಾರಿ ತೊತ್ತಕೊಂಬುವರೆ ॥ ೨೬ ॥

ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪೇಳಿದರ್ಥವ ಬಿಟ್ಟು ಜಗದೊಳಗಿಕ್ಕಣ್ಣನಾದ ಪಾಮರನು ।
ಸೊಕ್ಕಿ ಮನಬಂದಂತೆ ನುಡಿಯೆ ಮೃಡ ಘುಡಿಘುಡಿಸಿ ರಕ್ಕಸರ ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಕೊಲುವ ॥ ೨೭ ॥

ಶ್ರುತಿ : ಯತ್ತೇ ಪವಿತ್ರಮರ್ಚಿಷ್ಯಗ್ನೇ ವಿತತಮಂತರಾ

ಯತ್ತೇ ಪವಿತ್ರಮರ್ಚಿಷ್ಯಗ್ನೇಯೆಂಬ ಶ್ರುತಿ ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಖಂಡವ ಸುಡದೆ
ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನ ಚಕ್ರವೆಂಬ ಪವಿತ್ರದಿ ತಪ್ತವಾ[ಹ]ದೆ ಭೂಷಣವೊ ॥ ೨೮ ॥

ಶ್ವೇತೋರ್ಧ್ವ ಹಿರಣ್ಮಯವೆಂಬ ವೇದಮತಿವಂತರ ಮನಕೆ ಒಪ್ಪುವುದೇ ।
ಸೂತಗೆ ಸೌವರಣೀನ ಪ್ರಕಾಮನೇದಚ್ಯುತನ ನೋಡು ಬಿಡು ದುರಾಗ್ರಹವ ॥ ೨೯ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ದದ್ಯಾದ್ಗೋ ಭೂ ಹಿರಣ್ಯಾದಿ ಚಕ್ರಾಂಕಿತಭುಜಾಯವೈ ।
ಅವೈಷ್ಣವಾಯ ದಾತವ್ಯಂ ನೋದಬಿಂದುಂ ನ ತಂಡುಲಂ ॥

ಗೋ ಭೂ ಹಿರಣ್ಯಾದಿ ದಿವ್ಯದಾನಂಗಳ ಸ್ವಭುಜದಿ ಚಕ್ರಾಂಕಿತ ಉಳ್ಳವಗೆ ।
ಈ ಭುವನದೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂತೆಂದು ನಾಗಭೂಷಣನೆ ನಿರ್ಣೈಸಿದನೋ ॥ ೩೦ ॥

ಒಂದು ಬಿಂದೋದಕ ಒಂದು ತಂಡುಲವನ್ನು ಇಂದಿರೇಶನ ಭಕ್ತನಲ್ಲದವನಿಗೆ ।
ಎಂದೆಂದು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಚಂದ್ರಮೌಳಿ ಎಂದನಾಗಿ ಸಂದೇಹ ಸಲ್ಲ ॥ ೩೧ ॥

ಶ್ರುತಿ : ತಪ್ತಂ ಚಕ್ರಂ ದ್ವಿಭುಜಂಧಾರ್ಯತೇತಿ ದ್ವಿರೇಖಂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಕರೋತಿ

ಈ ಮಾಧ್ಯಂದಿನ ಶ್ರುತಿಗನೆರಡು ಖಂಡದಿ ತಪ್ತಚಕ್ರಧಾರಣವ ನಿರ್ಣೈಸಿತು ।
ಇದು ಶಿಷ್ಟವಚನವಾದುದರಿಂದ ತಪ್ತ ಚಕ್ರ ಧಾರಣೆಯಿಲ್ಲದವ ವೇದಬಾಹ್ಯ ।

ಮದನನಯ್ಯನ ಪುರದಿ ಮುಕ್ತರಿಗಿದು ಬೇಕು ಇದ ಜರೆವನಂಧಂತಮಕ್ಕೈದುವ ॥ ೩೨ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಯೇ ಕಂಠಲಗ್ನ ತುಳಸೀ ನಳಿನಾಕ್ಷಮಾಲಾಃ ।
ಯೇ ಬಾಹುಮೂಲ ಪರಿಚಿಹ್ನಿತ ಶಂಖಚಕ್ರಾಃ ॥
ಯೇ ವಾ ಲಲಾಟಫಲಕೇ ಲಸದೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಃ ।
ತೇ ವೈಷ್ಣವಾ ಭುವನಮಾಶು ಪವಿತ್ರಯಂತಿ ॥

ಸಂತಪ್ತ ಚಕ್ರಶಂಖವ ಭುಜಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಧರಿಸಿ
ಅಂತಕನ ಭಟರನಂಜಿಸಿ ಮೆರೆವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನ ಭಜಕರೊಪ್ಪಿಹರು ॥ ೩೩ ॥

ಹೊಳೆವ ಹನ್ನೆರಡೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಗಳಿಟ್ಟು ಶ್ರೀತುಳಸೀ ಪದುಮಾಕ್ಷಿಯ ಸರವ ।
ಅಲಸದೆ ಧರಿಸಿದ ಪರಮವೈಷ್ಣವರು ಈಇಳೆಯ ಪಾವನವ ಮಾಡುವರು ॥ ೩೪ ॥

ಯೇ ಕಂಠಲಗ್ನ ಎಂಬ ಪದ್ಮಪುರಾಣ ಶ್ಲೋಕದಿ ಗೌರಿದೇವಿಗೆ ।
ಶ್ರೀಕಂಠ ತಾನೆ ನಿರ್ಣೈಸಿ ಪೇಳಿದನಾಗಿ ಲೋಕರ್ಗೆ ಸಂದೇಹ ಸಲ್ಲ ॥ ೩೫ ॥

ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದಲಿ ನಡೆಸಿದ ।
ಚಿನ್ಮಯರೂಪ ಎಲ್ಲರೊಳು ತಾನೆ ಪೊಕ್ಕು ನಿರ್ಮಲಪಥಕ್ಕೆರಗಿಸಿದ ॥ ೩೬ ॥

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಗೃಹಸ್ಥ ವಾನಪ್ರಸ್ಥದ ಧರ್ಮದಿ ವಿಪ್ರರ ನಡೆಸಿ ।
ನಿರ್ಮಮ ಯತ್ಯಾಶ್ರಮದಿ ಮತ್ತವರನೆ ನಮ್ಮ ನಾರಾಯಣ ನಡೆಸಿದ ॥ ೩೭ ॥

ಕಾಲಕಾಲದಿ ಮಳೆಯ ಕರೆಸಿದ ಇಳೆಯೊಳು ಕಾಲಕಾಲದಿ ಬೆಳೆಯ ಬೆಳೆಸಿದ ।
ಕಾಲಕಾಲದಿ ಕಳವ ನಿಲಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕಾಲಕಾಲದಿ ಫಲವ ಮೆಲ್ಲಿಸಿದ ॥ ೩೮ ॥

ವಿಧವೆಯರಿಲ್ಲ ಹರಿಪಾಲಿಸುವ ಕೃತಯುಗದಿ ವಿಧುರರೆನಿಸುವ ನರರಿಲ್ಲ ।
ಮದುವೆಯಿಲ್ಲದವರಿಲ್ಲ ವಿಧಿಯ ಮೀರುವರಿಲ್ಲ ಅಧಮರೆನ್ನಿಸುವ ನರರಿಲ್ಲ ॥ ೩೯ ॥

ಬಂಜೆಯರಿಲ್ಲ ಪತಿಗಂಜದ ಸತಿಯರಿಲ್ಲ ಸಂಜೆಯಲಿ ಮಲಗುವವರಿಲ್ಲ ।
ಕಂಜನಾಭನ ಮರೆವ ಜನರಿಲ್ಲ ಅತಿಥಿಗಳು ಭುಂಜಿಸದೆ ಉಂಬುವವರಿಲ್ಲ ॥ ೪೦ ॥

ಅಂಧಪಂಗುಗಳಿಲ್ಲ ನೂರುವರುಷಗಳಿಂದ ಕುಂದಿ ಬದುಕುವ ಜನರಿಲ್ಲ
ನಿಂದ್ಯಮಾರ್ಗದಿ ನಡೆವ ಜನರಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಗೋವಿಂದ ಪಾಲಿಸುವ ಕಾಲದಲಿ ॥ ೪೧ ॥

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳು ಮತ್ತೆಲಿ ನೋಡಲು ಯಜ್ಞಾದಿಗಳು ।
ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲು ದೇವತಾ ಪೂಜೆಯು ಬಲ್ಲಿದ ಕೃಷ್ಣ ನಡೆಸಿದ ॥ ೪೨ ॥

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು ವೇದಘೋಷಗಳು ಮತ್ತೆಲಿ ನೋಡಲು ತಪಸ್ವಿಗಳು ।
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಧನ ಧಾನ್ಯಂಗಳು ಮತ್ತೆಲಿ ನೋಡಲು ಕೃಷಿವರ್ಧಕರು ॥ ೪೩ ॥

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ದಾನ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಗಾನ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನ ।
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಸ್ನಾನ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ॥ ೪೪ ॥

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ದಿವ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ರಥೋತ್ಸವ ।
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮುತ್ತುರತ್ನಪಸಾರೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ದಿವ್ಯನಗರಿ ॥ ೪೫ ॥

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಭಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡೆ ವಿರಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ವಾದಶಕ್ತಿ ।
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಯುಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಭುಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ವಿಪ್ರವೃತ್ತಿ ॥ ೪೬ ॥

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಪರಿಪರಿಯಾಟಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ನೃತ್ಯವಾದ್ಯ ।
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಚಿತ್ರಶುಂಣ ವಸನ ಚೆಲ್ವ ನಾರೀನರಸ್ತೋಮ ॥ ೪೭ ॥

ಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮ ರಂಜಿಪ ರಸದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಓಕುಳಿಯ
ಚೆಂದದಿಂದೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿ ನವಚಂದ್ರವದನೆಯರೊಪ್ಪಿದರು ॥ ೪೮ ॥

ಒಂದು ಗರ್ಭದ ಕೂಸು ಒಂದು ಶಿಶು ಮಡಿಲೊಳು ಒಂದು ಬೆನ್ನಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ।
ಒಂದು ಮುಂದಾಡಿಸುವ ಇಂದುಮುಖಿಯರ ಸಂದಣಿಯು ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ॥ ೪೯ ॥

ಒಳಗೆ ಮೊಸರ ಕಡೆವ ಸಂಭ್ರಮ ಹೊರಗೆ ಆಕಳ ಕರೆವ ರವಸ ತುಂಬಿಹುದು ।
ಅಳುವ ಮಕ್ಕಳ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗಿಟ್ಟು ಪಾಡುವ ಲಲನೆಯರ ಗಂಭೀರ ನಾದ ॥ ೫೦ ॥

ಯತಿಗಳ ಪೂಜೆ ವಿಪ್ರರ ಪೂಜೆ ಮನೆಮನೆಯೊಳತಿಥಿ ಅಭ್ಯಾಗತರ ಪೂಜೆ ।
ಶ್ರುತಿವಿಹಿತ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳು ವಿತತವಾದವು ಲೋಕದೊಳಗೆ ॥ ೫೧ ॥

ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಗಳ ಸಂದಣಿ ತಂಡತಂಡದ ಕನ್ನಿಕೆಯರ ।
ಉಂಡುಟ್ಟುಕೊಂಬುದಕೆ ಉಳ್ಳಂತ ಮನೆಗಳ ಕಂಡು ಕೊಡುವ ಸಂಭ್ರಮಗಳ ॥ ೫೨ ॥

ನವಗ್ರಹಹೋಮ ನಾಂದಿಯ ಪೂಜೆಗಳ ಮಾಳ್ಪ ಭುವನದೇವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ।
ತವಕದಿಂದಲಿ ಕೊಡುತ ಮಂಗಳಾರತಿಯನೆತ್ತುವರರ್ಥಿಯಲಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ॥ ೫೩ ॥

ಆಯತ್ತವಾದ ಜೋಯಿಸರೋದುವ ಪ್ರಿಯವಾದ ಮಂಗಳಾಷ್ಟಕ ।
ಆಯತಾಕ್ಷಿಯರ ಧವಳ ಶೋಭನಂಗಳ ಗಾಯನ ತುಂಬಿತಂಬರವ ॥ ೫೪ ॥

ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಬಂದು ಮುತ್ತುರತ್ನಂಗಳ ಅರ್ಥಿಯಲಿ ಭಿಕ್ಷವಿಕ್ಕುವರು ।
ತೆತ್ತಿಗರೆಲ್ಲರು ಉಡುಗೊರೆ ಉತ್ಸಹಗಳಸುತ್ತಿಂದ ತಂದುಕೊಡುವರು ॥ ೫೫ ॥

ಪರಿಪರಿ ಭಕ್ಷ್ಯ ರಸಾಯನಂಗಳ ಮಾಡಿ ಪರಿಪರಿ ಕಲಸೋಗರಗಳ ।
ವಿರಚಿಸಿ ವಿಪ್ರರ ಕೂಡಿ ಭೂಮವನುಂಬುವರ ಸಂಭ್ರಮಗಳನೇನೆಂಬೆ ॥ ೫೬ ॥

ಮಂಗಳದೇವಿಯರಸ ವಧುವರರಿಗೆ ಮಂಗಳವೀಯಲೆಂದೆಂದು– ।
ತ್ತುಂಗಭಾಗ್ಯಂಗಳು ಸಂಗಡಿಸುತಿರಲೆಂದು ಅಂಗನೆಯರು ಹರಸಿದರು ॥ ೫೭ ॥

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಕಾಲಕಾಲದಿ ಭೂಚಕ್ರಪಾಲರ ಮಾಡಿಸಿದ ।
ವಿಕ್ರಮ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತವರಿಂದ ಸತ್ಕರ್ಮಂಗಳನೆ ನಡೆಸಿದ ॥ ೫೮ ॥

ಮತ್ಸ್ಯಕೂರ್ಮನಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮಹಿಯನೆತ್ತಿ ಕೀರ್ತಿಯ ಪಡೆದ ಕಿಂಕರನ ।
ಮೃತ್ಯುವ ಬಿಡಿಸಿದ ಮತ್ತೆ ಬಲಿಯ ಕಿತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯರುಕ್ಕು ತಗ್ಗಿಸಿದ ॥ ೫೯ ॥

ಸೀತೆಗಭಯವಿತ್ತ ಸೇತುಬಂಧನರಾಮ ಮಾತುಳಕಂಸನ ಮಡುಹಿದ ।
ಖ್ಯಾತಬುದ್ಧನಾಗಿ ಕಾಪಥಗಳ ತೋರ್ದ ಭೀತಕಲಿಯ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟ ॥ ೬೦ ॥

ಶಿವನ ವೈರಿಯ ಕೊಂದ ಶ್ರುತಿಯನವನಿಗೆ ತಂದ ಭುವನಪಾವನ ಭವ್ಯಕೀರ್ತಿ ।
ಇವನ ಪೋಲುವರಿಲ್ಲ ಈ ಜಗದೊಳಗೆಲ್ಲ ಜವನಭಟರ ಜಡಿದ ಮಲ್ಲ ॥ ೬೧ ॥

ಇಂತು ಜಗಂಗಳ ಸಂತತ ಪೊರೆವನು ಹಂತ ದೈತೇಯರ ಕೃತಾಂತ ।
ಚಿಂತೆಯ ನೆಗ್ಗೊತ್ತಿ ಸಂತೋಷವೀವ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಸಂತರ ಭಾರವಾಂತ ॥ ೬೨ ॥

ಸಕಲಸುಗುಣಪೂರ್ಣ ಸಜ್ಜನದಾತಾರ ಭಕುತವತ್ಸಲ ಭವನಾಶ ।
ಸುಖಚಿನ್ಮಯಾಕಾರ ಶುದ್ಧ ದೋಷವಿದೂರ ನಿಖಿಲೇಶ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆನೊ ॥ ೬೩ ॥

ಉಂಬೋದುಡುವುದು ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯದು ತಲೆಗಿಂಬಿಟ್ಟು ಮಲಗುವ ನೆಲದ ।
ಇಂಬು ಕುಂಭಿಣಿಯದು ಇವರಾಳ್ದನಲ್ಲೆಂಬ ಡಂಭಕನೆಲ್ಲಿಹನೆಂತೆಂಬ ॥ ೬೪ ॥

ಉಂಡಮನೆಗೆ ಎರಡು ಬಗೆವ ಭಂಡರ ಕಂಡು ಪಂಡಿತ ಜನರು ಮನ್ನಿಸರು ।
ಕಂಡಕಂಡವರ ಮಾತ ಕೇಳದಲೆ ಬಲ್ಲವರು ಪಾಂಡವಪ್ರಿಯನ ಮನ್ನಿಸಿರೊ ॥ ೬೫ ॥

ಅದರಿಂದ ಸಕಲ ವಾದಿಗಳು ನಾರಾಯಣನ ಪದಪದುಮವ ನಂಬಬೇಕು ।
ಇದು ಪಕ್ಷಪಾತದ ನುಡಿಯಲ್ಲವೆಂಬೋ ಬುಧರು ತಾವೇ ವಿಚಾರಿಸಲಿ ॥ ೬೬ ॥

ಸೀತೆಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಭೀತಿಯ ತೋರಿಸಿ ಭೂತನಾಥನ ಯಾತ್ರೆಮಾಡಿ ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನಮಿಸಿ ಕೃಷ್ಣ ದೈತೇಯರಿಗೆ ಮೋಹವಿತ್ತ ॥ ೬೭ ॥

ಬೈಯಲು ಈರೇಳು ಜಗವ ಬಾಯೊಳು ತೋರಿ ಮೈಯೊಳು ವಿಶ್ವರೂಪವನು
ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟವನೆತ್ತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಿಯರ್ಗೆ ಸುಜ್ಞಾನವಿತ್ತ ॥ ೬೮ ॥

ಮೊಲೆಯನೂಡಲು ಶಿಶು ಪಾಲ ಕೊಂಬಂತೆ ಸತ್ಕುಲಕೆ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಬಂತು ।
ಜಲದೊಳಗೆ ಮೊಲೆಯ ಪಿಡಿದ ಜಿಗುಳಿಗಳಂತೆ ಖಳರು ಕುತ್ಸಿತಕ್ಕೆರಗಿದರು ॥ ೬೯ ॥

ಮಿಶ್ರಚರಿತ್ರದಿಂ ಮಿಶ್ರಜೀವರಿಗೆ ಸಂಮಿಶ್ರ ಜ್ಞಾನವನೆ ಬೆರೆಸುವ ।
ವಿಸ್ಮಯವಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಹರಿ ಸ್ವಸ್ವಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮತಿಯಿತ್ತ ॥ ೭೦ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ನಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಬಲಾ ದೇವಾ ನೈವಂತು ದಾನವಾಃ
ದುಃಖೋಪಲಬ್ಧಿಮಾತ್ರಾಸ್ತೇ ಮಾಶುಂಸ್ತೂಭಯಾತ್ಮಕಾಃ
ತೇಷಾಂ ಯದನ್ಯಥಾ ಜಾತಂ ತದುಪಾಧಿಕೃತಂ ಮತಂ
ವಿಜ್ಞಾನೇನಾತ್ಮಯೋಗ್ಯೇನ ತಚ್ಚವೀರ್ಯಮುಪಸ್ಥಿತಂ
ಸಮ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನಂತು ದೇವಾನಾಂ ಮಾನುಷಾಣಾಂತು ಮಿಶಿ
ವಿಪರೀತಂ ತು ದೈತ್ಯಾನಾಂ ಜ್ಞಾನಂತ್ರೇಧಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಂ ॥

ಸುಖದುಃಖರೂಪರು ಮಧ್ಯಮಜೀವರು ಸುಖಮಾತ್ರರೂಪರುತ್ತಮರು ।
ಸುಖಹೀನದುಃಖರೂಪರು ಅಧಮಜೀವರು ವಿಕೃತಿಯಿಲ್ಲಿದಕೆ ಎಂದೆಂದು ॥ ೭೧ ॥

ಈ ನಿತ್ಯಸುಖವೇ ಕೈವಲ್ಯ ಉತ್ತಮಮತಿಗೆ ಆ ನಿತ್ಯದುಃಖಾದಧಮರು ।
ಈ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಸ್ವರೂಪಸುಖ ದುಃಖವೆ ಮಾನುಷರಿಗೆ ನಿತ್ಯಬದ್ಧ ॥ ೭೨ ॥

ಲಿಂಗದೇಹವೆಂಬ ಪ್ರಾಕೃತದೇಹದ ಸಂಗದಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ।
ಕಂಗೊಳಿಸವು ಗಡ ಈ ಲಿಂಗದೇಹದ ಭಂಗವಪ್ಪಂತೋರುವುದು ॥ ೭೩ ॥

ಈಗಿದ್ದ ಸುಖದುಃಖ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಭಾಗವೆಂದೊಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ।
ಮೇಗುಂಬ ಸ್ವರೂಪಸುಖದುಃಖವೆ ಮಿಶ್ರರಿಗು ಸಂಸೃತಿ ಆಗಬೇಕು ॥ ೭೪ ॥

ಸುಖದುಃಖವೆರಡು ಕೂಡಿಹುದು ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು ಸಕಲ ಬುಧರಿಗೆ ಸಮ್ಮತವು ।
ಪ್ರಕೃತಿ ಹೋದಮೇಲೆ ಚಿದ್ರೂಪ ಸುಖದುಃಖ ವಿಕೃತಿಯದಕೆ ಭಾವವಿಲ್ಲ ॥ ೭೫ ॥

ಅದರಿಂದ ತನುಭೃತ್ಸ್ವಭಾವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವೆಂಬೊದಿದೆ ಮಿಕ್ಕುದೆಲ್ಲುಪಾಧಿಕ ।
ಬುಧರೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಈ ಫಲಕೆ ತುದಿಯೊಳು ತ್ರಿವಿಧರಿಗು ಲಿಂಗಭಂಗ ಬೇಕು ॥ ೭೬ ॥

ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜೀವ ತ್ರಿವಿಧ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದವ ಕೋವಿದನೆ ।
ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳುವ ಜನರು ಬಲ್ಲರೆ ಇದರ ಭಾವವನು ॥ ೭೭ ॥

ಬಲ್ಲಿದ ಹರಿಗೆ ವೃಥಾಸೃಷ್ಟಿ ಸಲ್ಲದು ಛಲವ್ಯಾತಕೆ ಮಾನವನಿಗೆ ।
ಚೆಲ್ಲಿ ಪೋಪುದೆ ಬರಿದೆ ಅವರು ಆದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನಗಳು ॥ ೭೮ ॥

ಮೂರುವಿಧ ಸಾಧನದಿಂದ ಮೂವರಿಗು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಫಲ ಬೇಕು ।
ಓರಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲೆಂಬಾ ಶ್ರುತಿಗೆ ಹಾನಿಬಾರದಿರದು ಇಂತಲ್ಲದಿರೆ ॥ ೭೯ ॥

ಭಕ್ತಿದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಫಲವುಂಟೆಂಬುದು ವೇದದುಕ್ತಿ ಮಧ್ಯಮಜೀವರಲ್ಲಿ ।
ವ್ಯರ್ಥವಾದರೆ ಶ್ರುತಿಅರ್ಥವು ಕೆಡುವುದು ನಿತ್ಯಶ್ರುತಿಯ ಕೆಡಿಸದಿರು ॥ ೮೦ ॥

ಅದರಿಂದ ತ್ರಿವಿಧ ಜೀವರಿಗು ಲಿಂಗದೇಹ ತುದಿಯೊಳು ಹೋಹುದೆಂಬುವುದು ।
ವಿಧುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಿದನರಿಯದ ಮೂಢ ಒದರಿದರೇನು ಫಲವಹುದು ॥ ೮೧ ॥

ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಮಿಶ್ರಜ್ಞಾನ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಲಿಂಗದೇಹ ।
ಉತ್ತಮಮಧ್ಯಮಾಧಮ ಜೀವರೊಳು ಪೊಕ್ಕು ಮತ್ತೆ ತ್ರಿವಿಧ ಭೋಗಬಹುದು ॥ ೮೨ ॥

ವಿರಜೆಯೆಂಬ ಪುಣ್ಯನದಿಯಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪರಿದು ಪೋಪುದು ಲಿಂಗದೇಹ ।
ಉರಗನ ಹೆಡೆಯಂತೆ ಜ್ಞಾನ ಪಕ್ವವಾಗೆ ಇರಲರಿಯದು ಕೆಲಬರಿಗೆ ॥ ೮೩ ॥

ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯತನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂತೆಂದು ಶ್ರೀನಾಥ ವಿರಜಾನದಿಯಲ್ಲಿ ।
ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮುಕ್ತರಮಾಡಿ ತನ್ನಾನುಗರೊಳು ಕೂಡಿಕೊಂಬ ॥ ೮೪ ॥

ಹೀನರಿಗೆ ಮೈಲಿಗೆಯ ವಸ್ತ್ರ ಪೋದರೆ ಸಾಕು ಸ್ನಾನವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇಡ ।
ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಪೋದಮೇಲೆ ಶುದ್ಧಸ್ನಾನ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ॥ ೮೫ ॥

ಇಂತು ಶ್ರೀಕಾಂತ ಮೂವರಿಗೂ ಮೂರುಗತಿ ಅಂತು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವನು
ಸಂತತ ಉತ್ತಮಾಧಮ ಲೋಕದಲ್ಲಿವರು ಅಂತರಂತರದಿ ತುಂಬಿಹರು ॥ ೮೬ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಕಾಲೋಯಂ ದ್ವಿಪರಾರ್ಧಾಖ್ಯೋನಿ ಮೇಷ ಉಪಚರ್ಯತೇ ।
ಅವ್ಯಾಕೃತಸ್ಯಾನಂತಸ್ಯ ಅನಾದೇರ್ಜಗದಾತ್ಮನಃ ॥

ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುವ ಕಾಲದಿ ಜನ್ಮಮರಣವನ್ಯೆದುವ ।
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಜೀವರ ಹರಿಗೆ ಸರಿಯೆಂಬ ದುರ್ಮತದವರನೇನೆಂಬೆ ॥ ೮೭ ॥

ಹರಿಗಿದು ನಿಮಿಷ ಉಪಚರ್ಯತೇಯೆಂದು ಸಿರಿಭಾಗವತ ಪೇಳಿತಾಗಿ ।
ಭರದ ನಿಮಿಷವಿದೆಲ್ಲವಾದರೆ ಕಾಲದಿರವನರಿವ ಕವಿ ಯಾವ ॥ ೮೮ ॥

ಅಂತಾದಿಯಿಲ್ಲದಲೆ ಸಂತತ ಸುಖಿಪ ನಿಶ್ಚಿಂತಮಹಿಮ ನಾರಾಯಣನು ।
ಇಂತು ಪರತದಿ ಅಳಿದುಳಿದು ಹೋಹರಿಗು ಅಂತರವ ನೀವೆ ನೋಡಿ ॥ ೮೯ ॥

ಹರಿಯೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಹರಿಯೆ ಪರದೇವತೆ ಹರಿಯೆ ಸಕಲ ವೇದವೇದ್ಯ ।
ನಿರುಪಮ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ನಿತ್ಯನಿರ್ಮಲಮೂರ್ತಿ ಸುರಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜಯಜಯತು ॥ ೯೦ ॥

ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ಆಶ್ರಿತಜನಮೋದನ ಮೋಹಾಂಧಕಾರಮಾರ್ತಾಂಡ
ಸೋಹಂ ಎಂದವರಿಗೆ ಶೋಕವ ನೀವ ನಿರಹಂಕಾರಿಗಳ ರಕ್ಷಿಸುವ ॥ ೯೧ ॥

ಮುತ್ತು ರತ್ನಂಗಳ ತೆತ್ತಿಸುವಂತೆ ಸುತತ್ವಸಾರಗಳ ಬಿತ್ತರವ ।
ಯುಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ ಪೇಳ್ದ ವಾದಿರಾಜನ ಕೃತಿಯೊಳರ್ಥಿಯ ಚತುರ್ಥ ಸಂಧಿ ॥ ೯೨ ॥

ಶ್ರೀಧರ ಹಯವದನರಾಯನ ದಯದಿಂದ ವಾದಿರಾಜೇಂದ್ರ ವಿರಚಿಸಿದ
ಈ ದಿವ್ಯಕಾವ್ಯದಿ ಸ್ಥಿತಿಯನೊರೆವ ರಮ್ಯವಾದ ತುದಿಯ ಸಂಧಿ ಪೊಸಬಗೆ ॥ ೯೩ ॥

–ಫಲಶ್ರುತಿ–

ಈ ಪದವೆ ಶುಭಪದ ಈ ಪದವರ್ಥಿಯ ಪದ ಈ ಪದ ಸಂಪದಾಸ್ಪದ ।
ಈ ಪದ ಹರಿಪಾದದೀಪವೆನಿಪ ಪದ ಈ ಪದವೆ ಆಪದಾಂತಕ ಪದ ॥ ೯೪ ॥

ಭಯವ ಹರಿಸುವ ಪದ ನಯವ ತೋರುವ ಪದ ಪ್ರಿಯಮುಕ್ತಿಪದವನ್ನೈದಿಸುವ ಪದ ।
ಹಯವದನದೇವನ್ನ ದಯಕೆ ಪಾತುರನಾಗಿ ಜಯಿಸುವ ವಾದಿರಾಜನ ಪದ ॥ ೯೫ ॥

ಆಯುಷ್ಯ ಹೆಚ್ಚಲಿ ಶ್ರೀಯರಸ ಮೆಚ್ಚಲಿ ಶ್ರೇಯೋಮಾರ್ಗವನು ನೆಚ್ಚಲಿ ।
ಮಾಯ ಬೆಚ್ಚಲಿ ಸುಜನರಾಯಾಸ ಬಿಚ್ಚಲಿ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಲಿ ಕುತರ್ಕಿಗಳ ॥ ೯೬ ॥

ಭಕುತರೊಳಿಡಲಿ ಮುಕುತಿಯ ಬೇಡಲಿ ಸುಖದ ರಾಸಿಗಳ ನೋಡಲಿ ।
ವಿಕೃತಿಗಳೋಡಲಿ ಸುಕೃತವೆ ಕೂಡಲಿ ಅಖಿಳರೀಕೃತಿಯ ಪಾಡಲಿ ॥ ೯೭ ॥

ನೆನೆವೆ ನಾರಾಯಣನ ನೆನೆವೆ ನಾರಾಯಣಿಯ ನೆನೆವೆ ನಾರಾಯಣನ ಭಕ್ತರ ।
ನೆನೆವೆ ಹರಿವಾಹನನ ನೆನೆವೆ ಹರಿಮಂಚವ ನೆನೆವೆನು ಹರಮುಖ್ಯಸುರರ ॥ ೯೮ ॥

ಇಂತಪ್ಪ ಹರಿಲೀಲೆ ದಶದಿಶ ಮುಟ್ಟಲಿ ಸಂತರ ಭಯಗಳಟ್ಟಲಿ ।
ಚಿಂತೆಗಳ್ಕಟ್ಟಲಿ ಕೃತಾಂತನವರಟ್ಟಲಿ ಸಂತತ ಖಳರೆದೆ ಮೆಟ್ಟಲಿ ॥ ೯೯ ॥

ಈ ದಿವ್ಯಕೃತಿಕಮಲ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಿತವಾಗಲಿ ಶ್ರೀದೇವಿಯಿದನೆ ಕೈಪಿಡಿದು ।
ಮೋದದಿ ಸದಮಲ ಸಂಪದವೀಯಲಿ ವಾದಿರಾಜಯೋಗಿವರಗೆ ॥ ೧೦೦ ॥

ಅದುಭುತವಲ್ಲವೆ ಹಯವದನ ತನ್ನ ಶ್ರೀಪದಪದುಮಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ।
ಹುದುಗಿಸಿ ವಾದಿರಾಜನ ಪಾದೋದಕದಿ ವಿವಿಧ ಭೀತಿಯನೊದೆದಟ್ಟುವುದು ॥ ೧೦೧ ॥

ಭೂತಪ್ರೇತಗಳಿವನ ಪಾದೋದಕ ಭೀತಿಗೆ ಕಾತರಿಸಿ ದಶದಿಶೆಗೋಡುವುವು ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ಜನರು ಕೊಡುವ ಕಾಣಿಕೆಗೆ ಶ್ರೀನಾಥನು ಜನರ ಸಲಹುವನು ॥ ೧೦೨ ॥

ಜನ್ಮಾಂತರ ಋಣದಿ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯೊಳು ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸನಾಗಿ ಜನಿಸೆ ।
ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಈ ಮುನಿಗೆ ಹಣವವರಿಂದ ಕೊಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಋಣ ಸಂದಿತೆದೊಪ್ಪುವುದು ॥ ೧೦೩ ॥

ದಶದೇಶದಿಂದ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಗಳ ಆ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ತಾನೆ ತರಿಸಿ ॥
ಸ್ವಸೇವಕನ ಕೈಯ ರಥೋತ್ಸವವ ಮಾಡಿಸಿ ಭಾಸುರ ಯಶವ ತಂದಿತ್ತ ॥ ೧೦೪ ॥

ವಾಗೀಶ್ವರಿದೇವಿ ವದನದಿ ನೆಲೆಸಿ ಸರ್ವಾಗಮ ತತ್ತ್ವಸಾರವನು ॥
ಯೋಗಿಗಳೆಲ್ಲರು ತಲೆದೂಗುವಂದದಿ ಅವಾಗಲಿವರಿಗೊಲಿದಿಹರು ॥ ೧೦೫ ॥

ಇಳೆಗೆ ಇಟ್ಟ ಚೆಂಡು ಪುಟವೆದ್ದು ವ್ಯೋಮದ ತಳಕೇರಿ ಒದಗಿ ಇಮ್ಮಡಿಸಿ ।
ಪೊಳೆವತೆ ಇಇಂಗವರು ಖಳರಿಗಳುಕದೆ ಹರಿಯ ಒಲವಿಂದ ದಿನದಿನ ಹೆಚ್ಚುವರು ॥ ೧೦೬ ॥

ಕಣ್ಣುಕಾಣದ ಬಲು ಜೀರ್ಣ ದೇಹದವನ ಮುನ್ನ ತಿದ್ದಿ ಮಂಗಳವಿತ್ತು ।
ಉನ್ನಂತ ಕೀರ್ತಿಯ ಜಗದೊಳು ತುಂಬಿಸಿದ ಪ್ರಸನ್ನ ಹಯವದನನಿಗೆ ಎಣೆಯೇ ॥ ೧೦೭ ॥

ಇನ್ನು ಹಯವದನ ಎನ್ನಿಹಪರಗತಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕಾರುಣ್ಯ ಕಾರಣವು ।
ಅನ್ಯಥವರಿಯೆ ಶರಣ್ಯ ನೀ ಕೈಪಿಡಿದು ಎನ್ನ ರಕ್ಷಿಪುದು ನಿನ್ನದು ॥ ೧೦೮ ॥

ತತ್ವಸಾರದ ಸೊಬಗಿನಸೋನೆಯನು ಹರಿಭೃತ್ಯನೆನಿಪ ವಾದಿರಾಜ ।
ಭಕ್ತಿಭರಿತನಾಗಿ ಪೇಳಿದನಿದ ಕೇಳಿ ಸತ್ಸಭೆ ಸಮ್ಮೋದಿಸಲಿ ॥ ೧೦೯ ॥

ಲಯಸಂಧಿ

ಇದು ಪುಣ್ಯಕಥೆ ಲೋಕಕ್ಕಿದೆ ಮುಕುತಿಯ ಪಥ ಇದ ಕೇಳುವವನೆ ಕೃತಾರ್ಥ ।
ಇದು ಸರ್ವಸಾಧನ ವಿಧುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತ ಮುದವನೀವುದು ಕೇಳ್ವಜನಕೆ ॥ ೧ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಸ ಏವ ಭೂಯೋ ನಿಜವೀರ್ಯಚೋದಿತಾಂ
ಸ್ವಜೀವ ಮಾಯಾಂ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸಿಸೃಕ್ಷತೀಂ ।
ಅನಾಮರೂಪಾತ್ಮನಿ ರೂಪನಾಮನೀ
ವಿಧಿತ್ಸಮಾನೋಽನುಸಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಕೃತ್ ॥

ಜೀವರ ದೇಹ ರೂಪದಿಂದ ಕಟ್ಟಿತಾಗಿ ಜೀವ ಮಾಯೆ ಗಡ ಪ್ರಕೃತಿ ।
ದೇವನು ನಿಜಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕರವ ತಂತು ವಿನಂತಿರ್ದು ನಡೆಸುವ ಗಡ ॥ ೨ ॥

ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ನಾರಾಯಣ ಬೊಮ್ಮಾದಿಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸತ್ಯಾದಿ ಲೋಕದಲಿ ।
ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟಿ ಸಕಲರಿಗಿಷ್ಟವ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಲಿಸಿದ ಲೀಲೆಯಲಿ ॥ ೩ ॥

ಭಕ್ತರ ಪೊರೆದ ದೈತ್ಯರ ಮುರಿದ ಸರ್ವತ್ರ ಶ್ರುತಿಪಥವನೊರೆದ ।
ಹಸ್ತೀಂದ್ರವರದ ದುರಿತರಾಶಿಯ ತರಿದ ಕೀರ್ತಿಯ ಮೆರೆದಿಷ್ಟವಗರೆದ ॥ ೪ ॥

ಅವತರಿಸಿ ಭೂಮಿಯ ಭಾರವನಿಳುಹಿದ ಭುವನಪಾವನ ಪುಣ್ಯಚರಿತ ।
ತವೆಯಾದ ಸುಖಗಳ ತನ್ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜವನ ಬಾಧೆಗಳ ಬಿಡಿಸಿದ ॥ ೫ ॥

ಹಳೆಯಂಗಿಗಳ ಕಳೆದು ಚೆಲುವ ಚಿತ್ರಾಂಬರದ ಪೊಳೆವಂಗಿಗಳ ತೊಡುವಂತೆ ।
ಜಲಜಾಕ್ಷ ಮಾಡುವ ಲಯದ ಲೀಲೆಯು ಮುಕ್ತಿ ಫಲವೀವುದುದರಿಂದ ತುತಿಪೆ ॥ ೬ ॥

ಜಗವ ಪಾಲಿಸಿ ಮತ್ತೀಜಗ[ದ ಜೀವರ್ಗೆ] ಬಗೆಬಗೆಯ ಗತಿಗಳ ಕೊಡಲು ।
ಮಗನ ನೂರುವರುಷ ಮುಗಿಯಲು ಮುನ್ನಿರ್ದಂತೆ ಭಗವಾನ್ ಲಯಕೆ ಮನವಿತ್ತ ॥ ೭ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ನಷ್ಟೇ ಲೋಕೇ ದ್ವಿಪರಾರ್ಧಾವಸಾನೇ ಮಹಾಭೂತೇಷ್ವಾದಿಭೂತಂ ಗತೇಷು ।
ವ್ಯಕ್ತೇವ್ಯಕ್ತಂ ಕಾಲವೇಗೇನ ನೀತೇ ಭವಾನೇಕಃ ಶಿಷ್ಯತೇಶೇಷಸಂಜ್ಞಃ ॥

ಪಾತಾಳ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕವ ಪ್ರಳಯದಿ ವಾತಸಖನಿಂದಲಿ ಸುಡಿಸಿ ।
ಭೂತಪಂಚಕ ಮೊದಲಾದ ತತ್ವಂಗಳ ಶ್ರೀನಾಥ ಸಂಹರಿಸಿದಾಕ್ಷಣದಿ ॥ ೮ ॥

ಮೂರುಗುಣಂಗಳ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಸರ್ವಜೀವರನು ।
ಕಾರಣಪುರುಷ ತನ್ನ ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಿಟ್ಟು ಶ್ರೀರಮಣಿಗೆ ಸುಖವಿತ್ತ ॥ ೯ ॥

ಅತ್ತ ಮಹತ್ತತ್ವವಾಳ್ದ ದೇಹವಿರಲು ಚಿತ್ರಜೀವರ ಮೊತ್ತಗಳನು ।
ಹೊತ್ತಿಹ ಸತ್ಯಲೋಕದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿರಜೆಯ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಕೆ[ಸಲ್ವನಲ್ಲ] ॥ ೧೦ ॥

ಅದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರು ತತ್ತ್ವಂಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ।
ಮೊದಲ ತತ್ತ್ವ ತನ್ನ ಮೂಲರೂಪದಿ ಕೂಡಿ ಮದನನಯ್ಯಗೆ ತುತ್ತನಿತ್ತ ॥ ೧೧ ॥

ಹಿಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸೃಜಿಸಿ ಅವನಂಗವನಾಗಲೆ ತಿಂದರೆ ತುತ್ತು ಕುಂದುವುದು ।
ಎಂದುದಾಸೀನವ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇಂದು ಭುಂಜಿಸಿ ತೇಗುತಿರ್ದ ॥ ೧೨ ॥

ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿಪ್ಪ ಭಕ್ತರಾಶಿಗೆ ಗಣನೆಯಿಲ್ಲ ।
ಅರ್ಥಿಯ ಭಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಂಗಳ ಮೊತ್ತ ಪರ್ವತದಂತಿತ್ತು ॥ ೧೩ ॥

ನಾನಾಫಲಂಗಳು ನಾನಾಪಕ್ವಾನ್ನಗಳು ನಾನಾವಿಧದ ಶಾಕಂಗಳು ।
ನಾನಾ ಕಂದಮೂಲಗಳು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನ ಆನಂದಕ್ಕಂದೊದಗಿದವು ॥ ೧೪ ॥

ಶ್ರುತಿ : ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಕ್ಷತ್ರಂ ಚೋಭೇ ಭವತ ಓದನಃ ।
ಮೃತ್ಯುರ್ಯಸ್ಯೋಪಸೇಚನಂ ಕ ಇತ್ಥಾವೇದ ಯತ್ರಸಃ ॥

ಹೆಡತಲೆಯ ಮೃತ್ಯುವೇ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ತುಪ್ಪವಾಯಿತೊಡಲೊಂದೊಂದ್ ಎಂಬೋದೆ ।
ತುತ್ತುಗಳಾದುವು ಜಡತನವಿಲ್ಲದ ಜಗದೊಡೆಯನಿತ್ತು ಮಾರೆಡೆ
ಬಡಿಸಿದಂತೆ ಭುಂಜಿಸುವ ಗಡ ॥ ೧೫ ॥

ಮಧುಕೈಟಭರೆಂಬ ಕೊಬ್ಬಿದ ದಾನವರ ಮೈಯೊಳು ಹುದುಗಿಪ್ಪ ರೂಪರಸಗಂಧ ಭರಿತ ।
ವೇದದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಈ ಮೇದಿನಿ ಶ್ರೀಧರಗೆ ಸ್ವಾದುವಾದ ಮಾಂಸವಾಯಿತು ॥ ೧೬ ॥

ಏಳುಕೋಟಿಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣದಿ ಬೆಳೆದು ತನ್ನೊಳಗೆ ನಾನಾವಿಧ ಪ್ರಾಣಗಳ ತುಂಬಿರ್ದ ।
ಕಲಿಮಲ ಕಳೆವ ಈ ಇಳೆಯೆ ನಮ್ಮಚ್ಯುತಗೆ ಪೊಳೆವ ಪುಣ್ಯಾಮಿಷವಾಯಿತು ಕಾಣಿರೊ ॥ ೧೭ ॥

ದೇವ ಪೂರ್ವದೇವ ಉಪದೇವ ಭೂಮಿದೇವ ಧನವೀವ ರಾಯದೇವ ಮೊದಲಾದ ಜೀವರ ।
ಪಾವನವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯಿಲ್ಲದ ಈ ದೇಹಗಳೆ ಭಾವನೆಕೊಟ್ಟಂತೆ ಭವ್ಯಾಮಿಷವಾಯಿತು ॥ ೧೮ ॥

ಏಳು ಸಾಗರದೊಳು ತುಂಬಿರ್ದ ಜಲಚರ ಜಾಲಂಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ ।
ಸಾಲಾಗಿ ವನವನದಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಮೃಗವ್ಯಾಳೋರಗಗಳ ಬಣ್ಣಿಪೆನು ॥ ೧೯ ॥

ಆದಿಪುರುಷನಿಂತು ತನ್ನ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳ ।
ಶ್ರೀದೇವಿ ತಾನೆ ಸ್ವಯಂಪಾಕಿಯಳಂತೆ ಆ ಲಯಜ್ವಾಲೆ ಕಿಚ್ಚಿನಲಿ ॥ ೨೦ ॥

ಲವಣೇಕ್ಷುಮಧುಸರ್ಪಿದಧಿಕ್ಷೀರಗಳ ರಸವ ಕೂಡಿ ಹೈಮಾಂಡವೆಂಬ ।
ತವೆಯದ ಭಾಂಡದೊಳಿಟ್ಟು ಪಾಕವ ಮಾಡಿ ತವಕದಿಂದೊಂದು ತುತ್ತಾಗಿ ॥ ೨೧ ॥

ಭುವನ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಸ್ಥೂಲದೇಹದ ಬಾಯವಿವರವ ತೆಗೆದು ಭುಂಜಿಸಿದ ।
ಪವನ ತನಯ್ಯನುಂಬ ಸಂಭ್ರಮಕೆ ಮೈಬೆವರದಂತಡಿಗಡಿಗೆ ಬೀಸೆ ॥ ೨೨ ॥

ನವಶುದ್ಧದಾರ್ಣವ ಜಲವೆಂಬ ಪಾನೀಯವ ಕೊಂಡಾಚಮನವ ಮಾಡಿ ।
ಇವು ಜೀರ್ಣವಪ್ಪಂತೆ ಸ್ವರ್ಣದಜಾಂಡವನೆ ಭಸ್ಮವ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಸೇವಿಸಿದ ॥ ೨೩ ॥

ಕುದಿವ ಬಾಹ್ಯೋದಕವೆಂಬ ಕಷಾಯವ ಮುದದಿಂದ ಕೊಂಡು ತೇಗುತಲಿ ।
ಪದುಮೆಯೊಡನೆ ಇನ್ನು ಪವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬುಧವಂದ್ಯನಂದು ಬಯಸಿದ ॥ ೨೪ ॥

ಒಂದೊಂದು ನಿಮಿಷಯಂದದುಂಡು ತೇಗಿ ಎಂದಿನಂತಿಪ್ಪ ಮುಕುಂದನೆತ್ತ ।
ಒಂದಿಷ್ಟನ್ನಧಿಕವಾದರೆ ನೊಂದು ತಲೆಸುತ್ತಿದಂದುಗಬಡುವ ಜೀವವೃಂದ[ವಿದೆತ್ತ] ॥ ೨೫ ॥

ಒಂದೊಂದು ಗುಣಕೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲೆಂಬ ಮಹಿಮೆ ಬಲುಚೆಂದವಾಯಿತು ಇಂದಿರೆಯರಸನಲ್ಲಿ ।
ಹಿಂದೆ ಇಂದು ಮುಂದನಂತಕಾಲದಿ ಸೃಷ್ಟಿಪ ಒಂದೇ ಗುಣ ಕ್ರಿಯಾನಂತವಲ್ಲದೆ ॥ ೨೬ ॥

ಇದೇ ರೀತಿ ರಕ್ಷಕತ್ವ ಶಿಕ್ಷಕತ್ವ ಮೋಕ್ಷಪದದಾತೃತ್ವಾದಿ ಗುಣಗಣವೊಂದೊಂದು ।
ಪದುಮನಾಭನ ಬಲಾನಂತವಾಗದೆ ಬಿಡದೆ ಅದುಭುತವಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮಿನಿಯನಾಟ ॥ ೨೭ ॥

ಒಪ್ಪುವಂಗಗಳೊಳು ತೋರ್ಪ ಸುರರ ಹಿಂಡು ತಪ್ಪಿಸಿ ರಮೆಯೆಂತಪ್ಪುವಳೊ ।
ಕಪ್ಪುರದ ಕರಡಿಗೆಯಂತಿಪ್ಪ ಬಾಯೊಳು ತನ್ನಪ್ಪನಿರಲೆಂತು ಚುಂಬಿಪಳೊ ॥ ೨೯ ॥

ಅದರಿಂದ ತನ್ನ ಮೈಯೊಳಗಿದ್ದ ಜೀವರ ಉದರದಿ ಬಚ್ಚಿಡಲು ।
ಉದಧಿಕನ್ನಿಕೆ ತನ್ನ ರತಿಗನುವಾಗೆ ನೇಹದ ಬಗೆಗೆ ಮನದೊಳುಬ್ಬಿದಳು ॥ ೩೦ ॥

ತೆರತೆರದಿ ಮಿಂಚುವ ತಮ್ಮ ದೇಹಂಗಳ ಸಿರಿ ಪಸರಿಸೆ ಸಿರಿಧರನ ।
ಪುರಮೂರರೊಳಗಿರ್ದ ಪೂರ್ವಮುಕ್ತರು ಬಂದು ಹರಿಯುದರವ ಪೊಕ್ಕರಾಗ ॥ ೩೧ ॥

ಎಲ್ಲ ಜೀವರ ತನ್ನ ಪೊಟ್ಟೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಸಿರಿಯೊಲ್ಲಭ ನಿದ್ರೆಗೊಳಿಸಿದ ।
ಸಲ್ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಸತಿಯೊಡನಾಡುವ ಉಲ್ಲಾಸಗಳ ಕಾಣದಂತೆ ॥ ೩೨ ॥

ಇಂತು ಮುಕ್ತಾಮುಕ್ತ ಜೀವರ ತಿಂತಿಣಿಯನಾಂತು ಶ್ರೀಕಾಂತ ಪವಡಿಸಿ ।
ಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಸಂತೋಷದಲಿಹ ಕಥೆ ಸಂತತ ನಮ್ಮ ಸಲಹಲಿ ॥ ೩೩ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಶ್ರೀರೇವ ಲೋಕರೂಪೇಣ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಸರ್ವದಾ ।
ಅತೋ ಹಿ ವೈಷ್ಣವಾ ಲೋಕಾ ನಿತ್ಯಾಸ್ತೇಚೇತನಾ ಅಪಿ ॥

ಶ್ರೀದೇವಿ ತಾನೆ ತ್ರಿಧಾಮ ನಾಮಕಿಯಾಗಿ ಆದಿಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ।
ಬೋಧ ಸುಖರೂಪಳಾಗಿಹಳೆಂದು ಪೂರ್ವದಾ ವೇದವಾದಿಗಳೋದುತಿಹರು ॥ ೩೪ ॥

ಅದರಿಂದ ಹರಿಯ ಮೂಲೋಕಂಗಳಿಗೆ ಲಯದ ಕಿಚ್ಚಿಂದ ಕೇಡಿಲ್ಲ ।
ಮೊದಲೋದಕಗಳೆಲ್ಲ ಪೋದಕಾರಣ ಲಕುಮಿ ಉದಧಿಯಾದಳಚ್ಯುತಗೆ ॥ ೩೫ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಸಲಿಲಂ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಖ್ಯಂ ತದಾಸೀತ್ಕಿಲ ಕೇವಲಂ
ಅಂಭಸ್ಥ ಚೇತನಾನ್ಯೇತಿ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥಮುದದರ್ಶಯತ್ ।
ಯಥೈಕಾತ್ಮ್ಯಾನುಭಾವೇನ ವಿಕಲ್ಪರಹಿತಃ ಸ್ವಯಂ
ಭೂಷಣಾಯುಧ ಲಿಂಗಾದ್ಯಾ ಧತ್ತೇ ಶಕ್ತೀಃ ಸ್ವಮಯಯಂ ॥

ತತ್ವಗಳಿಗತಿದೂರವಾದ ದೇಶದಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲಿ ।
ಭರ್ತಗೆ ರಮೆ ತಾನೆ ಭೂಷಣಾಯುಧ ಅಂಗ ವಸ್ತ್ರಮಾಲೆಗಳಾಗಿಹಳು ಗಡ ॥ ೩೬ ॥

ಅಂಬುಧಿಯಾದಳೆ ಆಗ ಮಹಲಕುಮಿ ಅಂಬರಾಭರಣವಾಗಿಹಳು ।
ಪೊಂಬಣ್ಣದಾಲದೆಲೆಯು ತಾನಾದಳೇನೆಂಬೆನವಳ ಸಾಹಸವನು ॥ ೩೭ ॥

ಮಂದಾರ ಕುಸುಮದ ಮಾಲೆ ತಾನಾದಳು ಗಂಧಪರಿಮಳವಾಗಿಹಳು ।
ಮಂದಮಾರುತವಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಸುಳಿವಳು ಇಂದಿರೆಯಿರವನೇನೆಂಬೆ ॥ ೩೮ ॥

ಮುಖ ನೋಡೆ ಚಂದ್ರಮನ ಸೊಬಗ[ಮೀರಿದಳಾಗಿ] ಸುಖ ವಚನದಿ ಶುಕೋಕ್ತಿಗಳ ।
ಪಿಕನಂತೆ ಪಾಡುವಳು ಪ್ರಾಣನಾಯಕನಿಗೆ ಸಕಲಸಂಭ್ರಮ ತೋರಿದಳು ॥ ೩೯ ॥

ತುಂಬಿ ಸುಳಿವಂತೆ ಕಂಗಳನೋಟದಿಂದಂಬುಜಾಕ್ಷನಿಗರ್ತಿಯಿತ್ತು ।
ಬಿಂಬಾಧರದೊಳಿಪ್ಪ ಸುಧೆಯ ರಸವವನಿಗೆ ಚುಂಬಿಸಿಯುಣಿಸಿದಳಾ ಬಾಲೆ ॥ ೪೦ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಅಸಾವೇಕಾರ್ಣವೀ ಭೂತೇ ಮಾಯಾವಟದಳೇ ಪುಮಾನ್ ।
ಜಗತ್ಸ್ವಜಠರೇ ಬಿಭ್ರತ್ತಸ್ಮಿನ್ ಶೇತೇ ಜನಾರ್ದನಃ ॥

ಭೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದುರ್ಗೇ[ರು]ಲಾಲಿಸುತಿರೆ ಹರಿ ಆಲದೆಲೆಯಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ।
ಆ ಲಯಾಂಬುಧಿಯ ಕಲ್ಲೋಲ ಉದಕದಲ್ಲುಯ್ಯಾಲೆಯಾಡಿದನಾಗ ಲೀಲೆಯಲಿ ॥ ೪೧ ॥

ಒಮ್ಮೆ ಭೂಮಿಯಹಳೊಮ್ಮೆ ದುರ್ಗಿಯಹಳೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀದೇವಿಯಾಗಿಹಳು ।
ಇಮ್ಮೈಯಲೊಮ್ಮೆ ಪತಿಯಪ್ಪಲು ಸುಖಿಪ ಚಿನ್ಮಯಳರ್ತಿಯನೇನೆಂಬೆ ॥ ೪೨ ॥

ಇವಳಪ್ಪಿಕೊಂಬಾಗ ಹರಿಯ ವಕ್ಷದ ಗಂಧ ಅವಳುರದಲ್ಲಿ ತೋರುತಿಹುದು ।
ಅವಳ ಚುಂಬಿಸಿದಾಗ ಪತಿಯ ದಂತದ ಗಾಯ ಇವಳಧರದಲೊಪ್ಪುತಿಹುದು ॥ ೪೩ ॥

ಅಚ್ಯುತನುದರದಿ ಲಿಂಗದೇಹದ ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಿ ಜೀವರು ನಿದ್ರೆಗೈಯೆ ।
ಎಚ್ಚತ್ತಿಹನು ಗಡ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನು ಒಬ್ಬ ಸ್ವಚ್ಛಚಿತ್ತ ಮುಕ್ತರೊಳಗೆ ॥ ೪೪ ॥

ಪ್ರಳಯೇಪಿ ಅವಿಲುಪ್ತ ಬಾಹ್ಯಜ್ಞವೆಂದಖಿಳರೊಳು ಮುಖ್ಯ ಮಾರುತನ ।
ನೆಲೆಯರಿತು ವಾಯುರ್ವಾವ ನಿತ್ಯ ಎಂಬ ನಿರ್ಮಳ ಶ್ರುತಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಿದಕೊ ॥ ೪೫ ॥

ದೇಹಿ ನಿದ್ರಿತನಾಗೆ ಅವನ ದೇಹದೊಳಿಹ ಜೀವರು ನಿದ್ರೆಯ ಬಡರು ।
ಹೋಹ ಬಾಹ ಶ್ವಾಸಂಗಳಾಗ ನಡೆಸುವನೀಹದ ಲಯದ ಕಾಲದಲಿ ॥ ೪೬ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಲಯಸ್ಯಹ್ಯಷ್ಟಮೇಭಾಗೇ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲ ಉದಾಹೃತಃ ।
ತತ್ರೈವ ವೇದಸಂಚಾರೋ ಯೋನ್ಯಥಾ ವಿಷ್ಣುಬುದ್ಧಿಗಾ ॥

ಬೊಮ್ಮನ್ನ ನೂರುವರುಷ ಪ್ರಳಯದಮಾನ ತನ್ಮಧ್ಯೆ ಎಂಭತ್ತೇಳ್ವರೆ ಅಬ್ದ ।
ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಹುದು ಅದರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದುರ್ಗಮ್ಮಗೆಚ್ಚರಿಕೆ ॥ ೪೭ ॥

ಶ್ಲೋಕ : ಸ್ವಸೃಷ್ಟಮಿದ ಮಾಪೀಯ ಶಯಾನಂ ಸಹ ಶಕ್ತಿಭಿಃ
ತದಂತೇ ಭೋಧಯಾಂಚಕ್ರುಃ ತಲ್ಲಿಂಗೈಃ ಶ್ರುತಯಃ ಪರಂ ।
ಜಯಜಯ ಜಹ್ಯಜಾಮಜಿತ ದೋಷಗೃಹೀತಗುಣಾಂ
ತ್ವಮಸಿ ಯದಾತ್ಮನಾ ಸಮವರುದ್ಧ ಸಮಸ್ತ ಭಗಃ ॥
ಅಜ ಜಗದೋಕ ಸಾಮಖಿಲ ಶಕ್ತ್ಯಾವಬೋಧಕ ತೇ
ಕ್ವಚಿದಜಯಾತ್ಮನಾನುಚರತೋನುಚರೇನ್ನಿಗಮಃ ।
ಸ್ವಗುಣಾಚ್ಛಾದಿಕಾಂ ಹತ್ವಾ ಪರಮಾಚ್ಛಾದಿಕಾಂ ಪರಃ
ವ್ಯಾಘಟ್ಯ ಮೋಕ್ಷಪದವೀಂ ದದಾತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥

ಎಂದೆಂದು ನಾಶವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಕೃತಿ ತಾ ನಿನ್ನಂದವ ಕಾಣಲೀಯಳೊ ।
ಇಂದ್ವರ್ಕಕೋಟಿಗಳ ಗೆಲುವ ನಿನ್ನ ತೇಜೋವೃಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿದಿರೆ ॥ ೪೮ ॥

ಇವಳ ಕೊಲ್ಲಬೇಡ ಜೀವಾವರ್ಕಂಗಳ ವಿವರದಿಂದವಳ ತೊಲಗಿಸು ।
ಅವಳಲ್ಲದಿನ್ನು ಜೀವರ ಕಣ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಮುಚ್ಚುವರ್‍ಯಾರೊ ಮೂ[ಜ]ಗದೊಳಗೆ ॥ ೪೯ ॥

ಹೀನಜೀವರ ತುಚ್ಛಜ್ಞಾನಾದಿ ಗುಣಗಳ ನಾನ್ಯಾಕೆ ಬಂಧಿಸಬೇಕು ।
ಈ ನೀಚಕರ್ಮಕ್ಕೆ ನಿಜ ಅಂಶ ಸಾಕೆಂದು ತಾನೆ ಜಗದ್ರೂಪಳಾಗಿಹಳು ॥ ೫೦ ॥

ನಿರವಧಿಕ ಮಹಿಮೆ ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಿಂದಲಿ ಅರಿಯದಂತಾಚರಿಸುವಳು ।
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಕೊಲ್ಲಬೇಡ ಜೀವರಾವರ್ಕ ಮಾಯೆಯ ಕೊಲ್ಲು ಕೊಲ್ಲು ॥ ೫೧ ॥

ಜೀವಾವರ್ಕಂಗಳೊಳಗೆರಡು ಮಾಯೆಗಳಿಹವು ದೇವ ನೀ ಮಾಯ ದೂರನಲ್ಲೇ ।
ಶ್ರೀ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಶಕ್ತಿಪ್ರೇರಕನೆಂದು ಭಾಮೆ ಗಂಡನ ಕೊಂಡಾಡಿದಳು ॥ ೫೨ ॥

ಪಾದವನೊತ್ತುತ್ತ ಸಕಲವೇದಂಗಳ ಹಾದಿಗಳಾಲೋಚನದಿ ।
ಓದುತ್ತ ಪಾಡುತ್ತ ಪೊಗಳುತಿರಲು ಕೇಳಿ ಮೋದಿ ಹಯವದನ ಕಣ್ತೆರೆದ ॥ ೫೩ ॥

ಇಂತು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ಪ್ರಳಯದಿ ಮಲಗಿ ಶ್ರೀಕಾಂತನೆಚ್ಚತ್ತನೆಂಬಲ್ಲಿ ।
ಸಂತೋಷವನೀವ ಎರಡನೆ ಸಂಧಿ ಸಂತರು ಮೆಚ್ಚೆ ಮುಗಿಯಿತು ॥ ೫೪ ॥

ಶ್ರೀಧರ ಹಯವದನರಾಯನ ದಯದಿಂದ ವಾದಿರಾಜೇಂದ್ರ ರಚಿಸಿದ ।
ಈ ದಿವ್ಯಕಾವ್ಯದಿ ಲಯವನೊರೆವ ರಮ್ಯದ ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಧಿ ಪೊಸಬಗೆ ॥ ೫೫ ॥

॥ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥